VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 127 — Vol. LI vuosikerta — Sudbury, Ont. — Lauantai, marrask. 4 p. — Saturday, Nov. 4, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Kiina--USA sota peloittaa, Gordon

Canadan parlamentaarikot haluavat vierailla Saigonissa ja Hanoissa – pres. Johnson: Pommitusta jatketaan

Kingston. — Canadalaiset pelkäävät että Vietnamin sodan jatkuminen voi kehittyä Kiinan ja Yhdysvaltain väliseksi sodaksi, missä USA voi tulla "liian paljon viekoitelluksi" ydinaseiden käyttämiseksi, sanoi liittovaltion salaneuvoston presidentti, Walter Gordon täällä keskiviikkona.

Mr. Gordon sanoi, että Yhdysvaltain sotatoimien vähentäminen Vietnamissa on ensimmäinen tarpeellinen toimenpide rauhan saavuttamiseksi Vietnamissa.

Canadan YK:ssa "omaksuma kanta (pommituksen lopettamisvaatimuksen puolesta — V) saa, meidät, jotka pidämme tätä sotaa ei-oikeutettuna, nostamaan päämme," hän selitti.

Kuvaten Canadan nykyisille opiskelijoille valoisaa tulevaisuutta mr Gordon sanoi, että Canadan tuleva menestyminen riippuu kolmesta seikasta:

— Vietnamin sodan pienentämisestä; Canadan kansallisesta yhtenäisyydestä ja ratkaisusta, mikä tehdään ulkomaalaisen pääoman osallistumista talouselämällämme.

Mr. Gordon sanoi myös, että Kansallisen sairashuoltolain täytäntöönpanon lykkääminen tuonnemmaksi tulisi huonontamaan liberaalipuolueen kuvaa valitsijain edessä.

Washington. — Presidentti Lyndon Johnson murskasi keskiviikkona kaikki huhut ja toiveet, että Yhdysvallat voi suostua Pohjois-Vietnamin pommituksen ehdotta lopettamiseen siinä mielessä että saataisiin rauhanneuvottelut käyntiin.

Vastaten ilmeisestikin niihin huhutietoihin, joiden mukaan Yhdysvaltain hallitus suunnittelee pommitustaukoa joulupyhien tienoissa presidentti Johnson sanoi sanomalehtikonferenssissa että "P-Vietnamin pommitus on oikea ja asianmukainen toimenpide" — "right and proper thing to do" — kommunistihyökkäyksen johdosta.

Hän varoitti lehtimiehiä, että heidän tulee varoa "edesvastuuttomuutta" ja "spekuloivia uutisia" joita saavat huonosti informoiduista lähteistä.

Ottawa. — Canadan ulkoministeriö yritti tehdä järjestelyt sen hyväksi että alahuoneen ulkoasiainvaliokunta voisi vierailla sekä Pohjois- että Etelä-Vietnamissa.

Ulkoministeriön eräs puhemies selitti torstaina, että tarkoitus on saada kummankin maan hallitukset vastaanottamaan mainitun canadalaiskomitean jäsenet.

Alahuoneen ulkoasiainvaliokunta tutkii parhaillaan sitä apua mitä Canadasta on annettu Etelä-Vietnamille, mutta on merkkejä siitä, että käsiteltäväksi tulee myös Canadan suhteet Saigoniin ja Hanoihin sekä sotaa ja rauhaa koskevat asiat.

Komitea hyväksyi myös, että budhalaismunkki ja -opettaja, Tich Nhat Hanh, kutsutaan antamaan lausuntonsa marraskuun 16 päivän kuulustelussa.

Sen vuoksi kun komitea otaksuu, että tämä huomattava buddhalaismunkki tulee tuomitsemaan Yhdysvaltain sekaantumisen Vietnamin sisäisiin asioihin, se tulee kutsumaan jonkunlaisen henkilön mahdollisesti Saigonista, puolustamaan Yhdysvaltain kantaa.

Sadistisia tekoja lapsia kohtaan, Hallowe'en iltana

Toronto. — Suur-Toronton poliisit etsivät sadisteja, jotka ovat "Hallowe'en" iltana antaneet lapsille omenia, mihin on työnnetty partakoneen terien palasia.

Toistaiseksi ei tiedetä torontolaislasten loukkaantuneen vaikka useat lapset ovat haukanneet palan omenasta, mihin on näitä partakoneen terien palasia "kätketty".

Londonissa, Ontariossa on sen sijaan yksi lapsi saanut pahoja haavoja. Myös Ottawassa ovat poliisit ryhtyneet tutkimaan "Hallowe'en" sadistien tekoja mihin sisältyy jopa suklaalla päällystettyjä naftaliinipalloja.

Hirvilastissa ollut vene kaatui ja kaksi miestä hukkui

Iroquois Falls, Ont. — Kaksi miestä hukkui kun laittomasti ammuttu hirvi kuormitti veneen siinä määrin liian paljon, että se kaatui ja upposi Frederick House joella, noin 25 mailia Timminsista itään.

Rene Rondeau 45, ja Claude Lascelles, 16, hukkuivat syyskuun 24 pnä, eli ennen hirvenmetsästyksen alkamista. Kaksi muuta miestä, Roland Lascelles, Clauden isä ja 15-vuotias Robert Lascelles pelastui. Miehet olivat pyitä metsästämässä, mutta annettujen tietojen mukaan Roland, jolla oli kivääri, ampui hirven.

Maiden ja metsien ministeriön miehet todistivat, että 450 paunan painoinen hirvi (moose) ja neljä miestä ylikuormitti veneen, jonka kantavuus on 785 paunaa. Valamiehistön lausunnon mukaan kuolemantapaukset johtuivat vahingon aiheuttamasta hukkumisesta.

Huomattu finanssimies Quebecin hallitukseen

Takaoven kautta hallitukseen vedetty "palkatta" toimiva Faribault on 18 yht. johtokunnan jäsenenä

Quebec. — Montrealilainen finanssimies Marcel Faribault liittyi torstaina takaoven kautta talousneuvonantajan ominaisuudessa Quebecin hallitukseen — pitäen sitä huolimatta johtokunnan jäsenen toimet 18:sta huomattavan canadalaisyhtiössä.

Pääsihteeri Daniel Johnson tiedoitti että Faribault — minkä aloitteesta canadalaisen konservatiivipuolue ryhtyi keskustelemaan "kahden kansan" kysymyksestä — on nimitetty Quebecin maakunnan ylähuoneen, lainlaadinnallisen Neuvoston jäseneksi, toimien hän hallituksen talousasiain neuvonantajana.

Hänen nimitystään pidetään yrityksenä saada liikemaailma vakuuttuneeksi Quebecissa olevien pääomasijoitusmahdollisuuksien suotuisasta säästä.

Jos Faribault olisi liittynyt "tavallisena jäsenenä" hallitukseen, hänen olisi pitänyt lain mukaan luopua eri yhtiöiden johtokunnan jäsenyydestä.

Pääministeri Johnson sanoi mr. Faribaultin tehtäviin kuuluvan Talousneuvonantajaneuvoston ja myöhemmin perustettavan Talousuunnittelu-lautakunnan toiminnan koordinointi. Hän tulee myös johtamaan talous- ja finanssiasiain mainoskampanjaa.

Lainlaadinnallisen Neuvoston jäsenenä hän ei voi vastaanottaa mitään palkkaa hallitukselta. Tämän toivotaan vapauttavan hänet mahdollisilta syytöksiltä "eturistiriidoista".

Valansa tehtyään mr. Faribault sanoi, että hänelle tarjottiin ministerin paikkaa Quebecin hallituksessa mutta hän kieltäytyi osittain siksi kun hän halusi pitää erinäisten yhtiöiden johtokuntien jäsenyydet.

"Sen jälkeen kun pääministeri tarjosi minulle ministeripaikkaa, me tulimme siihen lopputulokseen, että nyt hyväksytty muoto on kaikkia muita parempi," hän sanoi.

Tämän epätavallisen järjestelyn perusteella suuryhtiöt saivat nyt välittömästi voimakkaan puhemiehen hallitukseen.

Faribault tulee osallistumaan neuvonantajain ominaisuudessa hallituksen kokouksiin, selitti pääministeri Johnson.

Faribault kuuluu nyt Le Trust General du Canadan johtokuntaan. Hän on usean vakuutusyhtiön johtokunnissa, sekä Bell Telephone yhtiön Roy Nat, Dominion Textile yhtiön ja International Business Machinesin johtokunnissa.

Nyt on lupa kirota pomolle

Manchester, Englanti. — Ainakin brittiläiset työläiset voivat nyt kirota pomolleen joutumatta siitä automaattisesti työstä erotetuksi. Tällaisen päätöksen antoi Manchesterin county-oikeuden eräs tuomari tiistaina.

Oikeus asettui 36-vuotiaan Selby Williamsin puolelle, joka oli erotettu työstä kirottuaan hallintokuntaan kuuluvalle henkilölle liikkeen sisä-radio-laitteen välityksellä.

VIIME TIEDOT

St. John's Nfld. — Pääministeri Joseph Smallwood tiedoitti torstaina, että Tshekkoslovakia on lahjoittanut Expo 67 maailmannäyttelyssä olleen rakennuksensa Newfoundlandille. Sanomalehtikonferenssissa missä oli myös Tshekkoslovakian hallituksen edustaja, pääministeri Smallwood sanoi, että näitä rakennuksia tullaan käyttämään kulttuuritoiminnan hyväksi Ganderissa ja Grand Fallsilla. Ne "ristiitään" tshekkoslovakialaisen säveltäjän Anton Dvorakin ja opetustyöstä tunnetun piispan Comeniusin nimiin.

Ottawa. — Valtiosihteeri July LaMarsh puolusti torstaina aikaisemmin antamaansa televisiohaastattelu-lausuntoa, että CBCn hallinnossa on myös mätäpesiä. En tarkoita sitä, että CBCn hallinto olisi haaskannut suuria rahasummia, tai että jotakin kieroutta olisi menossa, hän selitti.

Montreal. — Noin 1,400 kuorma-autonajurin viisipäiväinen lakko erästä montrealilaista kuljetusliikettä vastaan sovittiin torstaina. Lakko halvaannutti Expon purkamis- ja muuttotyöt. Ajurit hyväksyivät tarjouksen, minkä mukaan heidän keskinkertaiseksi palkakseen tulee $2.87 tunnilta.

Moskova. — Neuvostoliiton 50-vuotispäivän juhlat aloitettiin epävirallisesti torstaina kun kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brezhnev paljasti Leninin patsaan Kremlissä. Viisikymmenvuotisjuhlat alkavat virallisesti tänään (perjantaina) jolloin mr. Brezhnevin tiedetään pitävän tärkeän puheen.

Lontoo. — Työväenpuolue menetti torstaina suoritetuissa täytevaaleissa alahuoneen kaksi edustajapaikkaa, yhden niistä Hamilton-vaalipiirissä, mikä on ollut työväenpuolueen hallussa vuodesta 1919 alkaen. Kolmannessa vaalipiirissä, missä torypuolue pani suuria toiveita Churchillin pojanpoikaan Winston S. Churchilliin, labouristit saivat niukan voiton.

ARVELEE ASEITA SALAKULJETETUN CANADASTA ISRAELIIN

Israelilaislaivan kerrotaan päässeen aluevesien rajojen yli ennen kuin RCMPn laivat saavuttivat sen

Ottawa. — Canadalaisviranomaiset tutkivat väitöstä, että kevyttä aseistusta salakuljetetaan Canadasta Israeliin huolimatta siitä vaikka hallitus on kieltänyt aseiden lähetyksen keski-itään.

Viranomaiset toimivat nimettömän puhelinsoiton perusteella, jonka mukaan eräs israelilainen laiva lähti perjantaina aselastissa Pictoun satamasta.

RCMP:n kaksi vartioalusta seurasi laivaa mainitun puhelinsoiton saapumisen jälkeen, mutta ne eivät saavuttaneet israelilaislaivaa ennen kuin se pääsi aluevesirajojen ulkopuolelle.

Ainoana konkreettisena todistusaineistona on tähän mennessä se puhelinsoitto, mikä tuli perjantaina iltapäivällä vähään ennen kuin laiva lähti mainitusta satamasta.

Viranomaiset tutkivat ko. laivan (Naharyia) lastausasiakirjoja. Viranomaisten ei uskota vaativan selitystä Israelin hallitukselta ennen kuin vasta sitten jos saadaan parempia todistusaineistoa.

Nahariya poikkesi kahdessa yhdysvaltalaisatamassa ennen kuin se tuli canadalaiseen Pictou-satamaan, ja jos sen lastina oli kevyttä aseistusta, se on voinut tulla Yhdysvalloista, on selitetty.

Toisaalta on selitetty, että jos asia näin olisi, silloin ei Canada olisi toiminut poliisin ominaisuudessa yrittäessään saada lasti kaapatuksi.

Vastauksena alahuoneen istunnossa esitettyyn kysymykseen, ulkoministeri Paul Martin selitti Canadan ohjelmaa seuraavasti:

"Hallituksen ohjelmana on luonnollisesti se, että minkäänlaisia sotavälineitä ei saa lähettää keski-itään.

"Mitään lupakirjaa ei ole annettu kevyen aseistuksen lähettämiseksi sille alueelle eikä sellaista lupaa ole pyydettykään."

Ulkoministeri Martin lupasi, että jos hän saa mitään lisätietoja asiasta, hän ilmoittaa siitä alahuoneelle.

KOTIALUEEN LIBERAALIT TUKEVAT LEVESQUEA

Montreal. — Quebecin liberaaliyhdistyksen Laurier-vaalialueen johtokunta, Montrealissa tiedoittaa tuomitsevansa puoluejohtaja Jean Lesagen menettelyn Rene Levesquen tapauksen yhteydessä.

Mainitun vaalialueen liberaaliyhdistyksen johtokunta asettui Levesquen puolelle ja puolueen maakuntajärjestöä vastaan.

Entinen huolto- ja resurssiasiain ministeri mr. Levesque erosi lokakuussa Quebecin liberaaliyhdistyksestä kun puolueen maakunnallinen kokous hylkäsi hänen ehdotuksensa itsenäisen Quebecin muodostamiseksi.

Laurier-vaalipiirin liberaalijärjestö oli aikaisemmin antanut kannatuksensa Levesquen suunnitelmalle.

Erottuaan puolueesta, mr. Rene Levesque on nyt itsenäisenä edustajana Quebecin lainlaatijakunnassa.

Tiistai-iltana pidetyssä Laurier-vaalipiirien liberaalien kokouksessa päätti noin 20 jäsentä jäädä maakunnallisen liberaaliyhdistyksen jäsenyyteen, mutta 54 muuta jäsentä, koko johtokunta mukaanluettuna, jäi mr. Levesquen puolelle.

Samalle kertaa Laurier-vaalialueen johtokunta lähetti liberaalien maakuntajärjestölle kirjeen missä tiedoitetaan, että se antaa kannatuksensa mr. Levesquelle.

Toinen, pienempi ryhmä, mikä päätti jäädä maakunnallisen järjestön jäsenyyteen, antoi tietää, että se tulee valitsemaan itselleen oman johtokunnan.

Quebec. — Puheessaan Laval yliopiston opiskelijain kokouksessa keskiviikkona Rene Levesque sanoi, että Quebecin eräs johtava ekonomisti antaa tukensa hänen itsenäisyysmieliselle ohjelmalleen.

Ekonomisti Jacques Parizeau, joka viime syyskuussa oli pääministeri Daniel Johnsonin johtavana talouskysymysten neuvonantajana, myöntää auttaneensa mr. Levesquea viimeksimainitun valmistaessa kirjoituksia Quebecin itsenäisyyden puolustamiseksi.

Mutta sanoi mr Parzeau, minä en ole koskaan sanonut mr. Levesquelle että minä kannatan hänen poliittisia katsomuksiaan.

Puheensa yhteydessä mr. Levesque sanoi keskiviikkona, että ne, jotka yrittävät talousväitöksien avulla saada quebecilaiset luopumaan perustavaa laatua olevien pulmien ratkaisusta, "harjoittavat intellektuaalista terroria."

Intian ehdotus lähi-idän kriisin ratkaisemiseksi saa vastakaikua

Kairolaislehti sanoo sen olevan sillä rajalla että se voidaan juuri ja juuri hyväksyä – Israel hylkää

Kairo. — Intian YKn turvallisuusneuvostolle tekemä ehdotus lähi-idän kriisin selvittämiseksi on sillä rajalla, että Yhdistynyt arabitasavalta voi juuri ja juuri sen hyväksyä, kirjoitti arvovaltainen kairolaislehti Al Ahram maanantaina. "Egypti ei ole valmis menemään askeltakaan pitemmälle oli hinta sitten mikä tahansa", lehti sanoi.

Sunnuntai-iltana uutistoimisto Middle East ilmoitti Egyptin torjuneen Tanskan ja Canadan rauhanehdotuksen, koska siinä ei mainittu israelilaisten joukkojen poistamista arabimailta kesäkuun sodassa vallatuilta alueilta.

Intian rauhanehdotuksessa israelilaisia joukkoja vaaditaan vetäytymään sotaa edeltäneiden rajojen taakse. Lisäksi siinä vaaditaan vihollisuuksien lopettamista lähi-idässä ja kaikille valtioille oikeutta nauttia poliittista riippumattomuutta, kansallista suvereenisuutta ja alueellista koskemattomuutta.

Lehti sanoi olevan ratkaisevaa, kuinka Yhysvallat suhtautuu Intian ehdotukseen. Al Ahram sanoi myös, että ellei turvallisuusneuvosto kahden vuorokauden aikana pääse mihinkään ratkaisuun, Yhdistyneen arabitasavallan ulkoministeri Mahmoud Riad palaa takaisin Kairoon New Yorkista.

Kummassakin turvallisuusneuvostolle jätetyssä ehdotuksessa vaaditaan U Thantia nimittämään erityisvaltuutetun lähettämistä sovittelijaksi lähi-itään. Ehdotukset eroavat toimintaohjeista, jotka tälle henkilölle annettaisiin. "Vahvimpana" sovittelijaehdokkaana pidetään Ruotsin Moskovan-suurlähettilästä Gunnar Jarringia.

Viime perjantaina pidetyssä yksityisessä kokouksessa Argentiinan, Brasilian, Etiopian, Initan, Malin ja Nigerian valtuutetut pääsivät yhteisymmärrykseen turvallisuusneuvoston toiminnasta tässä asiassa. Kun he myöhemmin neuvottelivat tästä turvallisuusneuvoston muiden vaihtuvien jäsenten — Bulgarian, Canadan, Tanskan ja Japanin — kanssa, esittivät Tanska ja Canada vastaehdotuksen.

ISRAEL EI HYVÄKSY

New York. — Israelin YK-valtuutettu Gideon Rafael hylkäsi sunnuntai-iltana kaikki lähi-Idän rauhansuunnitelmat, joissa ei edellytetä suoria neuvotteluja Israelin ja arabimaiden hallitusten kesken.

Puhuessaan Amerikan juutalaisten kokouksessa New Yorkissa Rafael sanoi: "Me emme vaadi antautumista meitä vastaan taistelun aloittaneilta. He tai maailmanjärjestö eivät kuitenkaan voi odotta meidän alistuvan arabimaiden politiikkaan, joka vastustaa rauhaa, Israelin tunnustamista ja neuvotteluja."

Hallitusmenoja on karsittu vähän

Ottawa. — Tietoisista piireistä tiistaina saadun tiedon mukaan hallitus on vuoden 1968 kohdalta hyljännyt suunnitelman, minkä perusteella pitäisi rakennettaman $100,000,000 hintainen puolustuslaitoksen uusi päämaja.

Tämä 3-tornimen rakennus kaupungin entisellä slummialueella olisi ollut noin 60 jalkaa korkeampi kuin on 302½ jalan korkuinen parlamenttirakennuksen Peace Tower. Tähän uuteen päämajaan on aikomus saada sijoitetuksi 6,000 henkilöä.

Aikaisemmin on tiedoitettu, että puolustusvoimien miesvoimamäärä vähennetään noin 6,000 hengellä, jääden asevoimiin huhtikuusta lukien 1969 n. 100,000 miestä.

Myös kerrotaan, että hankitaluettelossa olevien CF-5 taistelupommittajakoneiden määrää voidaan vähentää alkuperäisestä 615 koneen määrästä.

Tämän ohjelman arvioitiin aluksi tulevan maksamaan $215,000,000 sadastaviidestätoista koneesta. Sen jälkeen on kuitenkin siihen lisätty $23,000,000 uutta aseistusta varten ja $50,000,000 on lisättävä Yhdysvalloista ostettavia tankkilentokoneita varten sillä lyhyen lentomatkansa vuoksi CF-5 koneille on annettava gasoliinia ilmassa.

Puolustusministeri Cadieux sanoi, ettei hän tiedä vielä minkälainen budjetti tulee puolustusministeriölle tilusvuotta 1968-69 varten. Kuluvan vuoden aikana puolustusministeriön budjetti on $1,688,00,000.

5 ihmistä kuoli tulipalossa

New York. — Eräs nainen ja 4 lasta kuoli sekä kahdeksan muuta, mukaanlukien 5 palokuntalaista loukkaantui keskiviikkona kun eräs 3-kerroksinen puurakennus tuhoutui tulipalossa Brooklynissa.

Palossa tuhoutunut nainen, Hannah Canty, oli siinä tulipalossa kuolleen kahden lapsen äiti.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $8,267.67

Etelä-Ontarion alue täytti ja ylitti osuutensa — Pohjois-Ontario johtaa vielä aluekilvassa

Lehtiemme talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi kultavuottaan nyt viettävän Vapauden sekä Liekin kimpusta — saapui viikon kuluessa 26 lahjoitusta ja niiden ansiosta komea rahasumma, $184.50, sekä melkoinen määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Nyt saapunuttaa yhteistulosta kaunistaa osaltaan CSJ:n Sault Ste. Marien osaston lahjoitus $53.00. Kiitos järjestöystävät ja lisää sellaista tulkoon.

Alueittenvälisessä kovassa kilpailussa ei tapahtunut mitään sijamuutoksia, mutta se ilosanoma kuitenkin saatiin, että Etelä-Ontarion alue täytti ja ylitti nyt alimman tavoitteensa ja nousi siis "rapioita" hankkivien lehtialueitten joukkoon. Onneksi olkoon etelä-ontariolaiset! Näyttää siltä, että Pohjois-Ontario pitää pintansa ja säilyttää kärkiasemansa. Vai onko se vain "harhanäky"?

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että haasteryntäys on tähän mennessä tuottanut Vapauden syntymäpäivälahjaksi $8,267.67 — ja lisää lahjoituksia on tulossa.

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
POHJOIS-ONTARIO	$1,300.00	$1,600.50	$ 116.00	$1,716.50	132
LÄNSI-ONTARIO	1,500.00	1,622.00	275.00	1,897.00	126.47
KESKI-ONTARIO	1,830.00	2,022.47	221.50	2,243.97	122.62
BRITISH COLUMBIA	650.00	485.05	267.50	752.55	115.78
MANITOBA JA SASK.	55.00	49.00	11.00	60.00	109.09
ETELÄ-ONTARIO	1,325.00	1,210.75	139.00	1,349.75	101.86
Quebec	250.00	133.00	44.00	177.00	70.8
Alberta	90.00	26.00	28.00	54.00	60
U. S. A.			13.90	13.90	
Suomi			3.00	3.00	
	$7,000.00	$7,148.77	$1,118.90	$8,267.67	118.1

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui nyt seuraavasti:

BERTHA JA KAARLO TOIKKA, R. R. 2, Sudbury, Ont. vastaavat saamiinsa haasteisiin $5.00.

AILI JA BILL HEINO, Sault Ste. Marie, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapaudelle vanhempiensa — Aurora ja Jalmar Hurskaisen sekä Hanna ja J. A. Heinosen muistolle.

RAUHA JA PAUL HAKALA, Toronto, Ont. lahjoittavat $3.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana.

KERTTU JA OTTO HAUTALA, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

AURA JA V. KOIVULA, Toronto, Ont. vastaavat Vieno ja Tauno Niiraisen haasteeseen lahjoittamalla $5.00.

ANNA JA HERMAN AHO, Toronto, Ont. vastaavat Eino Salon haasteeseen $4.00.

U. SORVALI, Toronto, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle.

MATTI OJANLATVA, Toronto, Ont. vastaa $4.00 Nikolai Kallion haasteeseen Vapauden hyväksi.

VIENO JA HENRY HUHTANEN, Bramalea, Ont. lahjoittavat $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

TORONTON TARMOLAN KROKETIN PELAAJAT, Toronto, Ont., vastaavat Työn Puiston kroketin pelaajien haasteeseen lahjoittamalla $25.00 Vapaudelle syntymäpäivälahjana. Toivomme hyvää menestystä Vapaudelle toisella 50-vuotiskaudella.

VILHO HÄKKINEN, Beaver Lake, Ont., vastaa $2.00 Toivo Rannan haasteeseen ja toivoo, että kaikki haasteen saaneet vastaavat haasteensa.

IRMA JA EINO LASSILA, Toronto, Ont. lahjoittavat $5.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

SULO ÄIJÖ, Toronto, Ont. vastaa $5.00 V. Kauppilan haasteeseen Vapauden kultavuoden rahaston hyväksi ja kehoittaa kaikkia vastaamaan haasteensa.

AILI JA JACK MAIRO, Toronto, Ont. lahjoittavat $7.50 syntymäpäivälahjana Vapaudelle ja haastavat seuraavat: Hilma ja Olavi Latvala sekä Irja Heiska, Toronto, Ont.

AINO KEMPPAINEN, South Porcupine, Ont. vastaa $5.00 Lasse Kolarin haasteeseen ja kehoittaa toisiakin "Matti"-myöhäisiä vastaamaan haasteensa. Kiitos haasteesta Lasse!

LAURI JOKINEN, Long Lake, Ont., vastaa Kusti Mäen haasteeseen lahjoittamalla $7.00 Vapauden ja Liekin hyväksi. Kiitos haasteesta Kusti.

MATTI RAPO, Kapuskasing, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

(Jatkuu sivulla 4)

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Vapauden 50-vuotispäivänä

Vapaus viettää nyt kunniakasta 50-vuotispäiväänsä ja on saanut sen johdosta paljon sydämellisiä onnentoivotuksia ja onnitteluja lukijoiltaan, kannattajiltaan, ystäviltään, sisarlehdiltään, ammattiyhdistyksiltä ja monilta järjestöiltä, joiden yhteydessä lehtemme on toiminut näiden myrskyisten vuosien aikana.

Viisikymmentä vuotta — ja minkälaisia vuosia! Tälle puolivuosisadalle on tunnusomaisia suuret, ennenkuulumattoman nopeasti toinen toistaan seuranneet mullistukset ja uudistukset, minkälaisia ei ole koskaan ennen ihmiskunnan historiassa ollut. Sanan varsinaisessa merkityksessä ihmiskunta on riistäytynyt ulos vanhasta uomastaan ja astunut uuden ajanjakson — atomivoiman, avaruustutkimuksen, automatisoinnin ja sosialismin esiinmarssin aikakauteen.

Tämän valtavan myllerryksen, kehityksen ja edistyksen aikana on Vapaus ollut täkäläisille kansalaisillemme luotettavana tietojen välittäjänä, yhteenkuuluvaisuuden edistäjänä tien näyttäjänä ja innoittajana paremman elämän puolesta.

Ilman Vapautta olisimme henkisesti paljon köyhempiä; sen avulla olemme saaneet lisää voimia ja itsearvon tuntoa; Vapauden avulla olemme saaneet itsellemme mahdollisuuden ilmaista mielipiteitämme ja toivomuksiamme työtätekevien elämän huojentamisen, paremman elintason saavuttamisen, kansallisten kulttuuriperinteidemme vaalimisen, kansainvälisen rauhan ja Canadan tulevan suuruuden puolesta.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena on kuitenkin vedota erikoisesti niihin lukijoihin, jotka eivät ole Vapauden vakituisia lukijoita ja kannattajia: Tilatkaa Vapaus ja ryhtykää sitä käytännöllisesti työllä kehittämään. Heittäkää pois kainostelu ja arkuus ja liittykää kirjeenvaihtajain ja avustajain joukkoon. Vapaus julkaisee mielihyvällä työtätekevien yleishyvää edistäviä kirjoituksia ja antaa niille suuren arvon.

Vaikka Vapaudessa on tiettyjen erikoisvaikeuksien johdosta vissejä heikkouksia, vaikka lehden kuvituksessa on suurta puutteellisuutta ja vaikka se on kooltaan pieni ja vaatimaton, niin Vapaus on sittenkin paras ja tärkein suomenkielinen sanomalehti Canadassa.

Suuruudestaan ja paremmuudestaan huolimatta Suuren Rahan lehdet ovat sittenkin paljon huonompia kuin työväenlehdet, sillä ne edustavat "taakse jäävää elämää", tosin nykyisin vallassaolevaa, mutta silti häviöön tuomitun yhteiskuntasean käsityksiä ja etuja.

Työväenlehtenä Vapaus välittää jatkuvasti kolme kertaa viikossa varsinaisen uutispalvelun yhteydessä ja lisäksi tietoja siitä, miten yhteiskunnallinen edistys nykyoloissa tapahtuu ja mitä se meiltä yksilöinä ja yhteisesti vaatii. Lehtemme toimii tietoisesti ja harkitusti kaikkien työtätekevien — työläisten, farmarien, pikkuliikemiesten ja keskiluokkalaisten etujen puolesta.

Ja voidakseen tehdä parhaalla mahdollisella tavalla työtä täkäläisten kansalaistemme valtavan suuren enemmistön ja Canadan työtätekevän väestön, siis Canadan kansan ja valtion hyväksi, Vapaus tarvitsee arvoisa lukija Sinun ja kaikkien muiden tukea ja kannatusta.

Tässä mielessä jätämme jäähyväiset lehtemme ensimmäiselle 50-vuotistaipaleelle. Siinä mielessä aloitamme 51:nnen vuosikerran ensi tiistaina. Tervetuloa arvoisa lukija Vapauden vakituisten tilaajien ja kannattajien joukkoon!

Tervehdittävä päätös

Lähes viikko sitten Torontossa pidetyn Vapaus kustannusyhtiön monista ajankohtaisista suunnitelmista saa varmaan suurinta huomiota ja myös tunnustusta päätös Vapauden laajentamisesta siten, että se ilmestyy kerran viikossa 6-sivuisena, sen sijaan kun Vapaus ilmestyy nyt säännöllisesti 4-sivuisena.

Asiaa koskevassa päätöslauselmassa sanotaan:

"Lehtemme lukijat ja kannattajat ovat Canadan Centennial juhlan ja siihen liittyvän Vapauden kultavuoden vietön yhteydessä toimineet voimiaan ja varojaan säästämättä niin peräänantamattomasti ja menestyksellisesti lehtemme hyväksi, että tämä yhtiökokous pitää Vapauden laajentamista sekä suotavana että mahdollisena.

"Huomioiden liikkeen johtokunnan asiaa koskevan ehdotuksen, yhtiökokous päättää, että niin pian kuin lehtemme toimitukseen saadaan toinen kykenevä toimittaja ja latomoon yksi konelatoja lisää, Vapaus rupeaa ilmestymään 6-sivuisena kerran viikossa. Siten . . . Vapauden lukijat tulevat saamaan entistä monipuolisemman ja tyydyttävämmän lehtipalvelun. Tämän laajennuksen jatkuvuuden ehtona on kuitenkin se, että tähän numeroon hankitaan johtokunnan suunnitelman mukaisesti lisää vakituisia ilmoituksia . . ."

Kuten huomataan, tähän laajennussuunnitelmaan liittyy vissejä ehtoja eli varauksia työvoimakysymyksen tiimoilta. Tosiasia nimittäin on, että lehtemme nykyisellä työvoimalla ei voida laajennettua lehteä saada ulos. Pahimpana "pullon kaulana" on suuresti ylikuormitettu latomo ja myös toimitus. Liikkeen johto tulee kuitenkin tekemään kaikkensa tämän työvoimapulman ratkaisemiseksi niin, että Vapauden laajentamispäätös voidaan toteuttaa jos suinkin mahdollista ensi vuodesta alkaen. Jos jollakin näiden rivien lukijalla on tietoa ammattitaitoisesta latojasta, tai toimittajasta (miehestä tai naisesta) joka ovat valmiina tulemaan lehtemme palvelukseen, hän voi tätä laajentamispäätöstä jouduttaa tiedoittamalla näistä saatavissa olevista työntekijöistä Vapauden johtokunnalle.

Selvää myös on, että lehden laajentamispäätös ei saa heikentää muiden vaikeassa talousasemassa olevaa Vapauden tuloja. Tämä tarkoittaa, kuten edellämainitussa päätöslauselmassa aivan oikein sanotaan, että "laajennuksen jatkuvuuden" takaamiseksi on hankittava lisää vakituisia ilmoitustuloja Vapaudelle.

Käytännön kannalta tämä kaikki tarkoittaa sitä, että Vapaus laajennetaan heti kun saadaan työvoimapulma ratkaistuksi — ja tämä laajennus tulee pysyväksi sikäli kun saadaan tarvittavat ilmoitustulot.

Me uskomme että tämä on nimenomaisesti tervehdittävä suunnitelma, jonka perusteella Vapauden lukijat tulevat saamaan entistä monipuolisemman ja tyydyttävämmän lehtipalvelun, kuten päätöslauselmassa sanotaan.

Israel saa rynnäkköhävittäjiä USAlta

Washington. — Yhdysvallat, joka viime kesäkuussa lopetti asetoimitukset lähi-idän maille, ilmoitti viime viikolla lähettävänsä rajoitetun määrän sotilastarvikkeita, mm. lentokoneita Israelille ja viidelle arabimaalle.

Yhdysvaltain ulkoministeriön edustaja sanoi, että asiaa koskeva päätös tehtiin "vähän aikaa sitten". Aseita saavat arabimaat ovat Libanon, Saudi Arabia, Marokko, Libya ja Tunisia.

Ulkoministeriön edustaja sanoi, että Yhdysvaltain päätökseen oli vaikuttanut suurelta osalta Neuvostoliiton ja eräiden muiden maiden jatkuvat asetoimitukset lähi-itään.

Käytännöllisesti katsoen kaikki nyt toimitettavat sotilastarvikkeet tilattiin ennen kesäkuun sotaa. Israeliin lähetettäviin sotilastarvikkeisiin sisältyy mm. A-4 Skyhawk-rynnäkköhävittäjiä, jotka Yhdysvallat lupautui toimittamaan jo aiemmin. Asioista perillä olevista piireistä kerrottiin Yhdysvaltain luvanneen myydä Israelille lähes 50 suihkuhävittäjää ennen sotaa.

Samojen lähteiden mukaan Jordanialle oli luvattu noin 40 ääntä nopeampaa F-104 hävittäjää.

Kirjeitä

USA:n SOTAOHJELMA UHKAA YK:TAKIN

Mitä voimme toivoa Yhdistyneitten Kansojen järjestöltä? Sen alkuperäinen tarkoitus oli yleinen rauha maailman kansojen keskuuteen, joka saavutettaisiin yleisellä aseista riisumisella. Ja sillä olisi ollut kaikki mahdollisuudet toisen maailmansodan jälkeen, kun vihollinen oli antautunut tai pakoitettu antautumaan ilman ehtoja. Mutta mitään aseista riisuntaa ei ole toimitettu, pikemminkin päinvastoin. Nyt on maailman kansat enempi aseisettuja kuin milloinkaan ennen, Amerikka ensimmäisellä tilalla, ja se on pakoittanut toisetkin kansat, jotka ovat sen kanssa liittosuhteissa, kuten Canada ja Englantikin, ottamaan kantaa, että kuka saa kuulua tuohon järjestöön.

Ja itse se käy sotia ulkopuolella tuon järjestön Koreassa ja nyt Vietnamissa, ja myy sota-aseita kaikkiin niihin maihin missä sillä on taloudellisia etujaan valvottavana, kuten Länsi-Saksassa ja Palestiinassa. Sillä on sotilas-tukikohtia ympäri maailman, meidän Canadakin mukaan-luettuna, että kaikki mitä tuo järjestö on aikaan saanut, ei vastaa niitä kuluja mitä sen ylläpito maksaa.

Ainoa tie maailman kansojen rauhan saavuttamiseksi yleisellä aseista riisumisella, olisi perustaa kansainvälinen armeija joka huolehtisi siitä, että kaikki kansat noudattaisivat tuota aseista riisumista, jota Neuvostoliiton edustaja Litvinof esitti Kansojenliitossa.

Mutta kun sitä ei hyväksytty, romahti se tyhjyyteen. Eikä taida olla liikaa ennustaa että niin tulee käymään tälle nykyisellekin maailman järjestölle. Sodan pilvet jatkuvasti laajenevat ja siitä käydään jo kenraaliharjoituksia. Mitään yleistä aseista-riisumista ei tulla hyväksymään omistavan luokan taholta tai selvemmin sanoen, kapitalisti järjestelmän taholta. Sillä sota-aseilla se on tuon valta-asemansa saavuttanut ja yllä-pitänyt.

Mutta sen täytyy joskus tapahtua, sillä tuo järjestelmä ei ole voinut luoda hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta kansoille. Maailman työläisillä olisi se voima mutta omistava luokka on voinut ne hypnotisoida niin että se vielä taistelee itseään vastaan.

Jos esim. Amerikan työläiset julistaisivat yleis-lakon Vietnamin sodan lopettamiseksi, niin se loppuisi heti. Miljoneerit eivät mene sotiin, he vain lisäävät miljooniaan sotien aikana, silloin kun sotilaitten veri punaa tantereet josta sitten palkkioksi rakennetaan "Tuntemattoman sotilaan" muistopatsas jossa sitten käydään kerran vuodessa kumartamassa.

I. S.
Port Arthur Ontario.

Etelä-Vietnamin vapautusrintaman ohjelma:

Vapaa Vietnam on oleva monipuoluemaa

— **Haukat Pentagonissa ja Englannin ulkoministeriössä väittävät jatkuvasti, että Etelä-Vietnamin vapautusrintaman ohjelman hyväksyminen on mahdotonta. Jopa rauhanliikkeetkin, jotka eivät tunne vapautusrintaman ohjelmaa, pitävät sitä jonkinlaisena kommunistisena manifestina. Tosiasiassa oli jo alkuperäinen ohjelma mitä vapaamielisin asiakirja. Juuri julkaistu uusi ohjelma, joka on hyväksytty vapautetulla alueella pidetyssä vapautusrintaman ylimääräisessä kokouksessa on vielä liberaalisempi."**

Näin kirjoittaa tunnettu englantilainen sitoutumattoman rauhanliikkeen edustaja Peggy Duff Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman uudesta ohjelmasta, joka on kokonaisuudessaan julkaistu Vietnam Courier-lehden syyskuun 7 päivän numerossa.

Ohjelman tarkastelu osoittaa Peggy Duffin johtopäätökset oikeiksi. Vapautusrintama hahmottelee ohjelmassaan vapautetun Vietnamin jossa vallitsevat täydelliset demokraattiset oikeudet ja vapaudet, Vietnamin joka Geneven sopimusten mukaan noudattaa puolueettomuutta suhteessa ulkomaailmaan ja epää kaikenlaisen sotilaallisen puuttumisen maan asioihin.

LÄNSIMAINEN DEMOKRATIA?

Ohjelman mukaan sitoutuu kansallinen vapautusrintama toimeenpanemaan vapaat vaalit kansalliskokouksen valitsemiseksi taaten yleisen, yhtäläisen, välittömän ja salaisen äänestyksen. Kansalliskokous on vapautusrintaman mukaan maan korkein valtaelin. Sen tehtävänä on "laatia demokraattinen perustuslaki joka sisältää Etelä-Vietnamin kaikkien yhteiskunnallisten piirien pohjimmaiset ja hartaimmat tavoitteet ja takaa laajan, edistyksellisen ja demokraattisen valtiorakenteen muodostamisen ja kansalliskokouksen jäsenten koskemattomuuden".

Vapautusrintaman tavoitteena on edelleen laajapohjaisen kansallisen hallituksen muodostaminen, johon kuuluisi eri yhteiskunnallisten kerrosten, kansallisuuksien, uskonnollisten yhdyskuntien, isänmaallisten ja demokraattisten puolueiden sekä vapautukseen myötävaikuttaneiden voimien näkyvimmät edustajat.

Nämä lupaukset eivät ole katteettomia. Vapautusrintama julistaa edelleen vaativansa laajoja demokraattisia vapauksia: puhe- ja lehdistövapaus, kokoontumisvapaus, oikeus perustaa ammatti- ja muita järjestöjä ja poliittisia puolueita, uskonnonvapaus ja mielenosoitusvapaus.

Ohjelman toisessa pääkappaleessa julistetaan edelleen miesten ja naisten tasa-arvoisuutta, yksilön koskemattomuutta, oikeutta valita asuin- ja työpaikkansa ja kirjesalaisuuden ylläpitämistä.

YKSITYISYRITTELIÄISYYDELLA OMA SIJANSA

Taloudellisessa suhteessa vapautusrintama ilmoittaa pyrkivänsä riippumattomaan ja omavaraiseen talouselämään ja suojelemaan lakien puitteissa kansalaisten oikeutta tuotantovälineiden ja muun omaisuuden omistukseen. "Työpaikkademokratiakin" on saanut sijansa ohjelmassa, jossa toisaalta alleviivataan yksityisyritteliäisyyden ja kapitalistisen teollisuuden merkitystä maan talouden kohentamisessa. Tullipolitiikalla luvataan suojata kotimaista tuotantoa ulkomaiselta kilpailulta.

Tavoitteena on myös taloudellisten suhteiden kehittäminen Pohjois-Vietnamin kanssa, mutta ulkomaisista suhteista sanotaan yleisesti, että niitä solmitaan kaikkien maiden kanssa.

MAAUUDISTUS NEUVOTTELUTIETÄ

Maataloudessa sen sijaan pyritään toteuttamaan periaatetta: maa sen viljelijöille. Maauudistus ajatellaan kuitenkin toteutettavaksi siten, että valtio neuvottelee maan ostamisesta niiden maanomistajien kanssa, joiden tilakoko ylittää tietyn ohjelmassa ilmaisematta jätetyn määrän. Toisaalta ohjelmassa taataan nykyisillä vapautetuilla alueilla toimeenpannun maauudistuksen pysyvyys samoin kuin teollisuuskasveja (kumiplantaashit) tuottavien suurviljelmien jatkuvuus.

Kulttuurin alalla pyritään mm. lukutaidottomuuden hävittämiseen ja julistetaan vietnamin kieli myös korkeampien oppilaitosten opiskelukieleksi. Työlainsäädännössä on tavoitteena 8 tunnin työpäivä ja palkkajärjestelmä, joka käyttää palkkioita kiihokkeena korkeamman tuotannon aikaansaamiseksi. Palkkatyöntekijöille hahmotellaan myös sairausvakuutus- ja eläkejärjestelmää ja muilla kohdin sosiaalihuoltoa, jonka piiriin erikseen ilmoitetaan kuuluviksi myös nykyisessä Kyn armeijassa palvelleet invalidit ja heidän perheensä. Työntekijöiden palkallinen äitiysloma olisi 4 kuukautta.

Vaikka nämä kohdat ohjelmassa ovat melko seikkaperäisiä, tärkeintä kuitenkin on tulevan vapaan Etelä-Vietnamin yhteiskunnan yleishahmotus. Kansallinen vapautusrintama lähtee monipuolueperiaatteesta ja kaikkien ajatussuuntien yhtäläisistä oikeuksista. Toisin sanoen mallina on länsimaisen demokratian parannettu painos, jossa yhteisön päätäntävallan piiriä on laajennettu koskemaan talouselämää.

USAn AVUSTAJAT POIS

Koko ohjelman ja sen jokaisen kohdan eräänlaisessa esipuheessa on eräs tärkeä varaus: hyökkääjä ja tämän lakeijat on karkotettava. Hallitusmuotokohdassa tämä ilmaistaan siten, että luvataan poistaa USAn luoma siirtomaahallinto viranomaisineen, hallituksineen, "kansalliskokouksineen" ja perustuslakeineen ja kaikki tämän koneiston voimalla luotu epädemokraattinen lainsäädäntö. Talouselämää koskevassa ohjelmakohdassa tämä esipuheosa ilmoittaa vapautusrintaman pyrkivän USAn luoman taloudellisen orjuutusjärjestelmän poistamiseen ja kaiken USAn ja sen agenttien omaisuuden takavarikoimiseen. Maataloutta koskevassa osassa sanotaan, että USAn agenttien omistamat

(Jatkuu sivulla 3)

"Ainoa tapa palauttaa rauha"

"Vietnam on tuhansien mailien päässä USAsta. Vietnamin kansa ei ole koskaan tuottanut vahinkoa USAlle . . .

USAn hallitus on aloittanut hyökkäyssodan Vietnamissa. Sen pitää lopettaa tämä hyökkäys.

Tämä on ainoa tapa palauttaa rauha."

Presidentti Ho Tshi Minhin vastaus pres. Johnsonille 21. 3. 67.

Ylle lainatussa vastauksessaan pres. Ho Tshi Minh vaati Etelä-Vietnamin vapautusrintaman tunnustamista ja ilmoitti Pohjois-Vietnamin ryhtyvän USAn ehdottamiin keskusteluihin vasta kun USA on ehdoitta lopettanut Pohjois-Vietnamin pommittamisen ja muut sotatoimet sitä vastaan.

LUKUISIA MERKKIMIEHIÄ MOSKOVAN JUHLALLISUUKSIIN

Moskova. — Useita presidenttejä, tärkeitä puoluejohtajia ja ministereitä saapuu keskiviikosta alkaen Moskovaan vallankumousjuhlille. Sosialistisista maista Kiina ei ole vastannut mitään kutsuun, ja Albania on vastannut kieltävästi. Kaikki muut sosialistiset maat sen sijaan lähettävät arvovaltaisen hallitus- ja puoluevaltuuskunnan, jota yleensä johtaa maan puoluejohtaja. Muista kommunistipuolueista ainoastaan Hollanti ei lähetä valtuuskuntaansa, joten vallankumousjuhlilla nähdään kommunistisen liikkeen koko johtajakaarti. Hallitusvaltuuskunta saapuu juhlille niin ikään muutamista edistyksellisistä afrikkalaisista maista.

Suomesta osallistuu Moskovan juhlallisuuksiin presidentti Urho Kekkonen ja hänen seurueensa lisäksi mm. SKPn, SKDLn, TPSLn ja SNSn valtuuskunnat. Ministereitä näihin valtuuskuntiin kuuluu mm. Ele Alenius, Olavi Salonen ja Aarre Simonen. Lisäksi mm. Suomen demokraattisen nuorisoliiton valtuuskunta on kutsuttu juhlille.

Sosialististen maiden valtuuskuntien johtajina saapuvat Moskovaan mm. Romanian Nicolae Ceaucescu, Jugoslavian Josip Broz Tito, Unkarin Janos Kadar, Tshekkoslovakian Antonin Novotny, Puolan Vladislaw Gomulka ja pääministeri Cyrankiewicz, DDRn Walter Ulbricht, presidentti Dorticos Kuubasta ja puoluesihteerit Pohjois-Vietnamista, Pohjois-Koreasta ja Mongoliasta. Sosialististen maiden ulkopuolelta saapuu kommunistipuolueiden valtuuskuntien johtajina yleensä puolueiden ensimmäiset miehet. NKPn taholta torjutaan kuitenkin sitkeästi huhut kommunistipuolueiden huippukokouksesta. On tietysti jokaisen valtuuskunnan omassa vallassa, kenen kanssa kukin neuvottelee täällä ollessaan, todetaan NKPn taholta.

Hallitus- ja puoluevaltuuskunnat saapuvat juhlille lisäksi Algeriasta, Guineasta, Egyptistä, Brazzavillen Kongosta, Malista ja Tansaniasta sekä Syyriasta. Myös Etelä-Vietnamin vapautusrintama lähettää edustajansa. Jemenin presidentti Tallal saapuu niin ikään Moskovaan.

Neuvostoliiton ammattijärjestöjen ystävyysseurojen ja muiden kansalaisjärjestöjen kutsumina vallankumousjuhlille saapuu noin 850 ulkomaista vierasta.

Juhlavieraat saapuvat yleensä marraskuun 1 tai 2 päivänä. Virallinen ohjelma alkaa torstaina Leninin patsaan paljastuksella Kremlissä. Samana päivänä alkavat vieraat ja isäntämaan julkisen elämän edustajat laskea seppeleitä Leninin mausoleumin ja tuntemattoman sotilaan haudalle Kremlin muurin vierellä. 3 ja 4 päivänä Kremlin kongressipalatsissa kokoontuu korkeimman neuvoston ja NKPn keskuskomitean juhlaistunto, jossa pääpuheen pitää puoluejohtaja Leonid Brezhnev. Vieraat esittävät juhlaistunnon aikana tervehdyksiään.

Sunnuntaina ja maanantaina liittotasavalloissa on korkeimpien neuvostojen juhlaistunnot ja mm. Moskovassa sekä Leningradissa kaupunkineuvostojen ja puoluejärjestöjen yhteiset juhlakokoukset.

Seitsemannen päivän sotilasparaati ja kansankulkue kestää nelisen tuntia ja sen jälkeen Neuvostoliiton johto järjestää Kremlissä suuren vastaanoton vallankumouksen vuosipäivän kunniaksi. Suurelle yleisölle tarjotaan illalla kello 7 jälkeen juhlailotulitus.

Neuvostoliitossa on juhlien kunniaksi järjestetty ylimääräisiä vapaapäiviä ja siirretty sunnuntai torstaiksi. Siten sunnuntai on työpäivä., mutta sen jälkeen on neljä vapaapäivää.

U THANTIN SANOMA YKn PÄIVÄNÄ

Kun YK:n peruskirja allekirjoitettiin maailman kansojen nimissä 22 vuotta sitten, ilmaistiin siinä YK:n johtoajatus: säästää tulevat sukupolvet sodalta ja edistää sosiaalista kehitystä ja parempien elämisen ehtojen aikaansaamista vapaammissa oloissa.

Tämän päämäärän saavuttamiseksi asetetut tavoitteet voidaan esittää lyhyesti: hyvä naapuruus, kärsivällisyys ja laillisuuden ylläpitäminen kansainvälisissä suhteissa.

Kun tarkastelemme tämän päivän maailmaa, voimme ainoastaan todeta, että peruskirjan lupaukset edistyksestä taloudellisella ja sosiaalisella alalla sekä kansainvälisissä poliittisissa suhteissa ovat kaukana toteutumisestaan. Kaksi vuosikymmentä sen jälkeen kun maailma sopi "Kansainvälisistä toimenpiteistä kaikkien kansojen taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen hyväksi", nälkä, köyhyys ja taudit rasittavat yli kahta kolmasosaa ihmiskunnasta ja kuilu rikkaiden ja köyhien välillä on kasvamassa miltei toivottomaksi.

Samanaikaisesti, kaksi vuosikymmentä sen jälkeen kun oli juhlallisesti luvattu "ettei asevoimia käytettäisi paitsi yhteiseksi eduksi", kansakunnat eivät ole pystyneet luopumaan edes sodista omien etujensa turvaamiseksi tai ajamiseksi, vaan ne näyttävät joskus pahaenteisesti miltei hylkäävän uskonsa peruskirjaan ja sen ohjeitten sitovuuteen ja käyttökelpoisuuteen.

Tämän surullisen ja myös vaarallisen asiantilan ehkä pääasiallinen aiheuttaja tämän päivän maailmassa on ihmismielen laatu tai pikemminkin sen moraalinen tila. Vaikka kansat ovat sinä kahden vuosikymmenen aikana, joka on kulunut peruskirjen voimaantulosta, lisänneeet yhä enemmän mahdollisuuksiaan sekä hyvään että pahaan, ne eivät ole kuitenkaan pystyneeet omaksumaan keskinäistä vastuuntuntoa. Juuri tämä moraalinen epäsuhta on sekä syytä että seurausta siitä "sovellutuskuilusta", joka vallitsee peruskirjen lupausten ja sekä pienteen että suurten kansojen noudattaman tosiasiallisen käytännön välillä.

YK:n päivänä tilannetta on arvioitava sekä aineelliselta että moraaliselta kannalta. YK:n päivä tarjoaa mahdollisuuden palauttaa mieliin 22 vuotta sitten julistetut periaatteet ja punnita niiden arvoa tämän päivän maailmassa.

Peruskirjassa hahmoteltu elämäntapa ei ole pelkkä filosofinen unelma. Ihanteeet ovat aina pitkällä tähtäimellä osoittautuneet ihmiskunnan käyttökelpoisimmaksi ja kallisarvoisimmaksi omaisuudeksi. Joukkotuhoaseiden täyt tämässä maailmassa YK:n asettamista ihanteista on tullut itsetuhon ainoa vaihtoehto.

Lujittakaamme sen vuoksi tänä päivänä sitä järkevää elämäntapaa, joka on esitetty YK:n peruskirjassa sekä päättäkäämme uudistaa yrityksemme tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Praha. — Tshekkiläissyntyinen pakolainen on tuomittu Prahassa kahdeksaksi vuodeksi vankeuteen vakoilusta Yhdysvaltain tiedustelupalvelun CIAn hyväksi.

52 vuotias Karel Bejcek, joka vuonna 1949 pakeni itävaltaan, pidätettiin kesällä hänen palattuaan Tshekkoslovakiaan turistina. Oikeudenkäynnissä hän myönsi liittyneensä CIA:han ja auttaneensa 14 vakoilijaa pääsemään Tshekkoslovakiaan.

PÄIVÄN PAKINA

TERVEISIÄ TORONTOSTA

Hyvin meni, kiitos kysymästä!

Tarkoitamme luonnollisesti Vapauden yhtiökokousta, missä lehtemme isäntä- ja emäntäväki keskusteli kahden päivän aikana Vapauden sisältöä ja talousasioita koskevista kysymyksistä.

— Kokouksessa oli edustajia aina Port Arthurista ja Vancouverista saakka ja torontolaisia niin paljon, että asioista keskusteltiin yli 30 miehen ja naisen voimalla.

Torontolaiset isännät ja varsinkin emännät tekivät kaikkensa kokousväen kestitsemiseksi hyvällä kahvikullalla ja pullalla. Suurkiitos vieläkin emännille, jotka uhrasivat koko viikonlopun ajan kokousväen hyväksi.

Kuten tavallista Vapauden yhtiökokouksissa, keskustelu oli avointa ja asiallista — annettiin tunnustus siitä, mikä tunnustuksen ansaitsee ja asiallista arvostelua siitä, mikä korjausta kaipaa.

Käydyn keskustelun perusteella annettiin tunnustus Vapauden toimituspolitiikalle, laadittiin uusia suunnitelmia lehtemme talousaseman lujittamiseksi ja tehtiin päätös Vapauden laajentamiseksi niin että se ilmestyy kerran viikossa 6-sivuisena.

Tähän laajentamispäätökseen sisältyy vissejä varauksia, mutta ei mitään "jossittelua".

Yhtiökokous katsoi, ettei laajentamista voida toteuttaa ennen kuin saadaan lehtipajamme suurta työvoimapulaa hieman lievennetyksi varsinkin latomon ja toimituksen kohdalta.

Toisaalta yhtiökokous velvoitti uuden johtokunnan toimimaan niin ripeästi tämän työvoimapulan ratkaisemiseksi, että laajennus voidaan toteuttaa heti uudeltavuodelta.

Kirjeenvaihtajat, asiamiehet ja -naiset sekä muut avustajat saivat yleistä kiitosta hyvästä työstään kuluneen toimivuoden ajalta.

Samalla kertaa kokous lausui toivomuksena, että Vapauteen saataisiin entistä enemmän paikkakuntakirjeitä ja erikoisesti lukijain "mielipideilmaisuja" lehtemme "Kirjeitä" osastoon.

Kokous yhtyi yksimielisesti toimituksen raportissa esitettyyn toivomukseen, että Vapauteen saataisiin entistä enemmän sekä paikallisten kirjeenvaihtajien uutisluontoisia tiedotuksia paikkakuntiensa tärkeimmistä tapahtumista ja että lukijain mielipideilmaisua lyhyiden ja nasevien kirjoitusten muodossa jotka julkaistaan "Kirjeitä" -osastossa.

Kokouksessa alleviivattiin tältä kohdin seuraavaa:

— Jos Vapauden jokaisessa numerossa olisi 2 tai 3 noin 200-300 sanaa käsittävää kirjettä missä lukijat esittävät arkailematta oman mielipiteensä hetken kysymyksistä niin se rikastuttaisi sanomattoman paljon lehteämme.

Me olemme sanoneet sen ennen ja korostamme sitä nyt tämän yhtiökokouksen kautta kaikille kansalaisillemme: "Kirjeitä" osastossa julkaistavien mielipiteiden ei tarvitse olla ikäänkuin yhdessä valinkauhassa muovailtuja. Niissä kirjeissä voidaan keskustella vapaasti asioista huolimatta siitä mitä mieltä on esimerkiksi lehden toimitus. "Kirjeitä" osastossa voidaan antaa tukea ja ponttaa lehden toimituksen kannanotoille ja sellaisilla kirjoituksilla voi toisinaan olla hyvin suuri arvo ja merkitys. Mutta "Kirjeitä" osastossa voidaan esittää myös vastakkaisia mielipiteitä toimituksen kantaan nähden tai keskustella asioista, joista toimitus ei ole syystä tai toisesta kantaansa määritellyt.

"Jos tämä yhtiökokous löytäisi keinon miten lehdestämme saataisiin muodostetuksi tällainen vilkas, jatkuva keskustelufoorumi, mihin osallistuvat mahdollisimman monet lukijat ja varsinaiseen lukijakunnan ulkopuolellakin olevat, se nostattaisi mielenkiintoa ja auttaisi Vapautta . . .

Tämä, arvoisa lukija, on tarkoitettu Sinulle ja Sinun tuttavapiirillesi! Mitäs arvelet tämän suunnitelman täytäntöönpanosta nyt heti, Vapauden aloittaessa ensi tiistaina toisen 50-vuotiskautensa?

Lopuksi vieläkin sydämellinen suurkiitos kokousväelle hyvästä ja asiallisesta keskustelusta sekä kaikille torontolaisille suuresta vieraanvaraisuudesta meitä "ulkopaikkakuntalaisia" kohtaan.

— Känsäkoura.

Urheilua

USAn uimareille neljä lajivoittoa yhdeksästä

USA lisäsi jälleen uinnin kultasaalistaan. Ohjelmassa oli yhdeksän loppukilpailua, joista neljässä meni voitto USA:n uimareille. Suurin yllätys oli Meksikon oman uimarin Guillermo Echerrian ylivoimainen voitto miesten 400 metrin vapaauinnissa ajalla 4. 17,1. Tyylikäs voittaja oli myös Itä-Saksan Ronald Matthes 100 metrin selkäuinnissa mainiolla ajalla 59,6. Naisten 400 metrin vapaassa 15-vuotias jenkkityttö Debbie Mayer kauhoi jo toisen kultansa ajalla 4.45,1.

Itä-Saksa sai toisen voittonsa miesten sekaviestissä — naisten vastaavassa oli USA:n kvartetti paras.

Myös Neuvostoliiton voimakkaat uimarit kahmivat mitaleja ja samalla kaksi lajivoittoa, molemmat rintauinnissa. Miesten pikamatkalla Vladimir Kosinski oli nopein ajalla 1,07,7, ja naisten 200 metriä voitti odotetusti Galina Prosmuntshikova, 2.47,2.

Naisten 200 metrin selkäuinnissa Claudia Kolb oli omaa luokkaansa ajalla 2.31,2 ja neljännen USA:n voiton nappasi Carl Robie 200 metrin perhostelussa. Hänestä tuli esikisojen kaksoisvoittaja ajalla 21.09.

Heinz Schmidt kärkimiehenä Oberhofin avauksessa

Oberhof. — Itä-Saksan Heinz Schmidt voitti ylivoimaisesti kauden ensimmäisen mäkikilvan Oberhofin muovimäessä sunnuntaina. Hänen hyppynsä kantoivat yli entisen mäkiennätyksen (79,5 ja 79 m). Maamies Veit Kyhrt oli selvästi perässä 76 ja 74 m:n leiskautuksillaan, ja kolmanneksi ponkaisi Puolan Przybyla (71 ja 73 m).

Mukana oli 55 hyppääjää Unkarista. Puolasta, Jugoslaviasta ja Itä-Saksasta.

Sulttaani 200:lle vaimolleen: — Jätän teidät nyt. Rakastan toista haaremia.

ONNITTELUNI
VAPAUS-lehdelle
50-vuotissyntymäpäivänä!
Paul Männistö
South Porcupine Ontario

ONNITTELUMME
VAPAUS-lehdelle
50-vuotissyntymäpäivänä!
Parhainta menestystä toiselle 50-vuotiskaudelle!
toivottavat
A. Kuoppala
T. Laine
Jätkä
Pätkä
O. Niivilä ja perhe
Hölmö Heikki
V. Lehtimäki
Lappe Ontario

Juri paiskasi nuorten MEn

Stravropol. — Nuorten moukarinheiton ME syntyi sunnuntaina Stravpolissa Neuvostoliitossa 19-vuotias Juri Ashmarin heitti uusiksi ennätysluvuiksi -
si ennätyslukemiksi 68,68. "Nuorten naisten" kiekossa 19-vuotias Rene Lobenidze passitti pois luettelosta Tamara Pressin 10 vuoden takaisen Neuvostoliiton ennätyksen numeroin 53,44. Tamara oli tyttövuosinaan heittänyt 53,16.

Hintojen korotukset vaikuttavat satoihin osuusliikkeessäkin

Port Arthur, Ont. — International osuusliikkeen puolivuosikokouksessa tiedoitti presidentti Mrs. M. Murray joitain parannuksia liiketoiminnassa ja työtehossa, mutta puutetta kokeneen henkilökunnan tiimoilta mikä tuottaa vaikeuksia.

Kuten toisessakin kaupassa, Mrs. Murray jatkoi, ihmiset ostavat vähemmän korkeitten elinkustannusten tähden. "Hyvästä ajasta" huolimatta 5 miljoonaa canadalaista elää vielä köyhyydessä, hallitustilastojen mukaan.

Mrs. Murray kehoitti kaikkia osakkeenomistajia tekemään parhaansa osuustoiminnan tunnetuksi tekemiseksi. Mr. W. Alanen, liikkeenhoitaja, huomautti että hinnoitus on parantunut yhdellä prosentilla ja menot vähentyneet 4,600 dollarilla, joten nämä parannukset näyttävät hyvältä tulevaisuuteen katsoen. Geraldtonissa, hän sanoi, on liikevaihto laskenut, kaivantojen vähennyksien ja 75 perheen paikkakunnalta poismuuton seurauksena.

Henkilökunta sai palkankorotuksia ja 40 tunnin työviikon uusissa sopimuksissa Teamsters Unionin kanssa.

Johtokunnan ehdotus Port Arthurin kaupan uudistuksista johti vilkkaaseen keskusteluun. Johtokunta sai luvan toteuttaa suunnitelmaa lähitulevaisuudessa.

Mr. Alasen raportissa myöskin kehoitettiin harkitsemaan ja tutkimaan uuden osto-keskuksen (Co-Op Shopping Centre) mahdollisuutta Järvienpäähän ja hän kehoitti osakkeenomistajia tekemään tämän rohkean yrityksen lähitulevaisuudessa.

Seuraavat edustajat valittiin Winnipeg'issä pidettävään Federated Co-operatives Limited'in vuosikokoukseen: Mr. Wilho Alanen, Mr. A. Happonen, Mr. E. Niemi, Mr. L. Wainio, Mr J. Nykyforiak, Mr. C. Lenton, Mr. J. Nykyforiak, Mr. C. ha Maki, Mrs Mary Pawluchuk ja Mrs. Rose Cotter.

Tehtiin ehdotukset uutta johtokuntaa varten, joka valitaan keväällä, täyttämällä 5 poisjäävän paikat.

Hyväksyttiin seuraavat päätöslauselmat:

Vaaditaan pommituksen lopettamista Vietnamissa ja itsenäisyyttä ja rauhaa Vietnamin kansalle; Rautatehtaan perustamista tälle ympäristölle ja Hinta-kontrolli-lautakunnan perustamista joka tutkisi kulutustavarain hintojen nousua.

Tiukasti sääntöjen mukaista työtä

Lontoo. — Noin 900 British Overseas Airways Corporationin lentäjää ryhtyi keskiviikkona työhön tiukasti ohjesääntöjen mukaisella tavalla. Siitä huolimatta kerrottiin että ainoastaan 14 lentomyöhästymistä tapahtui BOAC:n sadasta lennosta.

Lentäjät vaativat unionsa tunnustamista ja palkankorotusta. He ovat äänestäneet lakkoon ryhtymisen puolesta siinä tapauksessa, jos he eivät saa vaatimuksiaan tyydytetyksi työskentelemällä tiukasti lentoja viivästyttävien ohjesääntöjen mukaisesti.

Surren ja kaivaten ilmoitan, että puolisoni

EINO MATTI HAAPAKOSKI

nukkui kuolon uneen South Porcupinen General-sairaalassa lokakuun 4 pnä 1967.
Hän oli syntynyt Kauhajoella, Suomessa, helmikuun 15 pnä 1900, oli kuollessaan 67 v. 2 kk. ja 19 päivän ikäinen.
Lähinnä suremaan jäin minä, hänen vaimonsa täällä, kaksi siskoa perheineen Suomessa sekä muut sukulaiset ja tuttavat.
Vainaja saatettiin viimeiseen lepoon lokakuun 7 pnä Tisdalen uuden hautausmaahan ystävien ja tuttavien saattamana.

Paljon kärsit, paljon kestit,
viimein levon sait.
Nuku rauhassa, Eino kulta.
Muistosi säilyy ainaan.
ELLI.

Olet poissa veli rakas.
Muistosi kunnioitamme.
Siskosi AUNE ja TYYNE.

KIITOS

Sydämellinen kiitos kaikille jotka auttoivat minua tavalla tai toisella hautajaisten aikana. Vielä kiitos niistä kauniista kukista, joilla koristitte Einon hautakummun. Kiitos osanottokorteista ja muistojen kukista lehdissä.
Kiitos kantajille ja Star Clubin naisille tarjoilusta.
Teitä kaikkia sydämellisesti kiittäen,
ELLI HAAPAKOSKI
South Porcupine Ontario

Viikon aikana tuli Vapaudelle lisää syntymäpäivälahjoja — 7 uutta tilausta

Kuluneen viikon aikana hankittiin Vapaudelle lisää syntymäpäivälahjoja — 7 uutta tilausta ja 48 uudistusta, yhteensä 55 tilausta, ja kun huomioidaan aikaisemmin hankitut, on Vapaus saanut syntymäpäivälahjana 21 uutta tilausta ja 159 uudistusta, yhteensä 180 tilausta.

Tässä katsauksessa uusien tilausten hankinnassa täyttivät tavoitteensa Wahnapitae, Long Lake ja Port Arthur.

Tilauksia viikon aikana saatiin seuraavilta:

Aino Koski, Kapuskasing, 1 uudistus.

Tilaaja, Wanup, 1 uudistus.

Sofia Pöntiö, 2 uudistusta, kontori, 1 uusi ja 4 uudistusta ja Eino Lehtola, 2 uudistusta, kaikkiaan Sudburysta 9 tilausta.

Juho Nissinen, 1 uusi ja 7 uudistusta ja Henry Rönty, 3 uudistusta. Kaikkiaan Torontosta 11 tilausta.

John Pärssinen, 1 uusi ja 1 uudistus sekä tilaaja, 1 uusi tilaus. Kaikkiaan Wahnapitaesta 3 tilausta. Uusien tilausten tavoite tuli täytetyksi 200 prosenttisesti.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, 4 uudistusta.

Tilaaja, Cochrane, 1 uudistus.

Emil Hankila, South Porcupine, 2 uudistusta.

L. E. Wuori, Sault Ste. Marie, 1 uudistus.

Tilaaja, Red Deer, 1 uudistus.

Tilaaja, Trochu, 1 uudistus.

Martha Ekholm, Timmins, 2 uudistusta.

Tilaaja, Powell River, 1 uudistus.

Niko Piispanen, 2 uudistusta ja Werner Lammi, 1 uudistus, kaikkiaan Beaver Lakelta 3 uudistusta.

Otto Halminen, Burks Falls, Ont., 1 uudistus.

Nick Grundsten, Whitefish, 1 uudistus.

John Salminen, Long Lake, 1 uusi tilaus, jolla tuli täytetyksi uusien tilausten hankintatavoite.

A. T. Hill, Port Arthur, 2 uutta tilausta. Port Arthurista on hankittu 5 uutta tilausta ja täytetty uusien tilausten tavoite.

Kaisa Gestrin, Vancouver, 2 uudistusta.

Tilaaja, Whitewood, Sask., 1 uudistus.

Tilaaja, Matachewan, 1 uudistus.

Miriam Alanen, Silver Mountain, 2 uudistusta.

Tilaaja, Ladysmith, 1 uudistus.

Tilaaja, Nort Surrey, 1 uudistus.

Tilaaja, North Surrey, 1 uudistus.

Monet kiitokset kaikille tilausten hankkijoille, ja uusille tilaajille sanomme: tervetuloa lehtemme lukijakuntaan! Jäämme odottamaan ensi viikon uusien tilausten satoa.

Vapaa Vietnam on oleva monipuoluemaa

(Jatkoa sivulta 2)

maat takavarikoidaan jaettaviksi maattomille.

Tämä ankara suhtautuminen niihin, jotka ovat olleet yhteistyössä vihollisen kanssa, on ymmärrettävä eikä millään lailla ainutkertainen. Myös Euroopassa sovellettiin II maailmansodan jälkeen samaa omaisuudenriistolinjaa niihin, jotka olivat olleet yhteistyössä saksalaisen miehittäjän kanssa.

MAAN YHDISTÄMINEN

Ohjelma ei missään oleellisessa eroa Etelä-Vietnamin vapautusrintaman aikaisemmasta ohjelmasta, joka ei missään vaiheessa ole edellyttänyt sosialistisen valtion luomistavaan laajaa demokratiaa, joka pelisääntöjensä mukaan itse valitsee tiensä. Yhtä selvä on myös ollut suhtautuminen Vietnamin molempien osien yhdistämistapaan! Sen on tapahduttava neuvotteluteitse. Uudessa ohjelmassa asia ilmaistaan näin:

"Vietnamin yhdistäminen toteutetaan askel askeleelta ja rauhanomaisin keinoin molempien puolien keskinäisissä neuvotteluissa ilman, että kumpikaan puoli painostaa toista ja ilman ulkopuolista sekaantumista."

Geneven sopimuksen hengen ja kirjaimen mukaan kansallinen vapautusrintama sitoutuu rauhan- ja puolueettomuspolitiikkaan. Se lupaa vastaanottaa apua miltä maalta tahansa edellyttäen että apuun ei sisälly poliittisia ehtoja. Se lupaa olla liittymättä mihinkään sotilaallisiin liittoihin, ei hyväksy minkään maan sotilashenkilöitä tai sotilaallista tukikohtaa alueellaan. Maina, joiden kanssa erityisesti halutaan hyviä suhteita, mainitaan naapurimaat Laos ja Kambodsha. Kansallisille vapautusliikkeille luvataan tuki ja samalla kun ilmoitetaan vapaan Vietnamin pyrkivän rauhan lujittamiseen ilmoitetaan sen vastustavan USAn johtamaa sotaista imperialismia. Tämäkin kysymys kuitenkin projisoidaan omaan maahan, ja lukija saa vapautusrintaman hahmottelemasta vapaasta Vietnamista kuvan, joka muistuttaa enemmän puolueettomia Kambodshaa ja Burmaa kuin Pohjois-Vietnamia.

Kysymys ei ole vain sanoista vaan hengestä. Etelä-Vietnamin vapautusrintamalla on mahdollisimman konkreettiset syyt vaatia USAn poistumista ja sen sekaantumisen lopettamista, mutta sen ohjelma ei silti eksy hyödyttömiin vihavuodatuksiin.

Peggy Duff toteaa omassa ohjelmaesittelyssään, että vuoden 1954 vapautusliike täytti pilkulleen Geneven sopimuksen ehdot. Hän katsoo tällä perusteella, että vapautusrintaman ohjelma on otettava täydestä.

Vapautusrintamalla on virallisia edustajia useissa maissa ja se on perustanut Ruotsiin ja Pariisiin omat tiedotustoimistonsa. Siitä on nopeassa tahdissa tulemassa Etela-Vietnamin varjohallitus, vaihtoehto amerikkalaisten Saigonissa istuvalle nukkehallitukselle.

— H.A.

Ruotsin lehdet SAJ-CIA suhteista

Ruotsin lehdistö on tarkoin seurannut ja selostanut CIA-SAJ tapauksen vaiheita.

CIA:n mahdollisesta toiminnasta Suomen ammattiyhdistysliikkeessä Dagens Nyheter kirjoittaa: "Ei tarvinne selittää miten kehno avustuksen — mikäli tiedot pitävät paikkansa — vaikutus on ja kuinka tuhoisa se saattaa olla SAJ:lle. Joskin näyttää mahdottomalta, että SAJ:n keskuudessa olisi tiedetty rahojen tulleen CIA:lta, ainoastaan se seikka, että niin suuria rahamääriä oli tullut ulkopuolelta, on ollut omiaan saattamaan SAJ huonoon valoon.

"Paperit pöydälle on välttämätön vaatimus asiassa", sanoo Dagens Nyheter pääkirjoituksessaan: "Koko asia on vielä tutkimusvaiheessa, ja syytös kiistetään — mutta on vaikeata uskoa että Koljosen asemassa oleva henkilö valehtelisi. Tunnustusta CIA:n taholta sitä vastoin ei missään tapauksessa ole odotettavissa. Jokaisen syytöksen järjestelmällinen kieltäminen sisältyy järjestön toiminnan olennaiseen muotoon. "Avoin diplomatia", mikä kerran oli erityinen amerikkalainen toivomus, on CIA:n toimesta käännetty äärimmäiseksi vastakohdakseen.

Ei ole millään tavalla uskomatonta, että CIA yrittäisi saada jalansijaa Suomen ammattiyhdistysliikkeessä, sanoo Göteborgs-Tidningen: "Järjestö on erilaisia kanavia käyttäen antanut rahaa eri länsi-eurooppalaisiin ammattijärjestöihin, mm. Italian ja Länsi-Saksan, ja Walter Reutherin kertoman mukaan CIA on myös hankkinut vaikutusvaltaa amerikkalaisessa ammattijärjestössä AFL-CIO:ssa. Sitä vastoin olisi sensaatio, jos Suomen Ammattijärjestö olisi todellakin käynyt koukkuun ja vastaanottanut säännölliseesti suuria rahallisia avustuksia."

Ny Dag sanoo, että CIA—SAJ-tapausta koskevat tiedot eivät ole oikeastaan erityisen merkillisiä. Amerikkalaisia vakoilurahoja on ollut usein yllin kyllin saatavissa, kun on pyritty hajottamaan työväenliikettä.

Juhla ja kokous Port Arthurissa

Port Arthur. — CSJ:n Port Arthurin osaston kokous on osaston haalilla, 316 Bay kadulla, tiistaina, marraskuun 7 pnä, klo 7.30 illalla. Kaikki jäsenet mukaan.

Vapauden 50-vuotisjuhla on myös osaston haalilla, 316 Bay kadulla sunnuntaina, marraskuun 5 pnä, klo 7.30 illalla. Tervetuloa läheltä ja kaukaa. — ATH.

Mystinen agentti onkin saksalainen rikollinen

Berliini. — **DDR:n valtion turvallisuusministeriö on paljastanut, että mystinen länteen loikannut yliluutnantti Jevgeni Runge, jonka lännessä väitetään olevan tärkeä neuvostoliittolaineen agentti, on todellisuudessa saksalainen rikollinen Eugen Runge. Runge asui vuoteen 1955 saakka DDR:ssä, siirtyi sitten Länsi-Saksaan ja muutti tänä vuonna keväällä takaisin DDR:ään väärällä nimellä hävitäkseen jälleen lokakuun 10. pnä Länsi-Saksaan. Turvallisuuspalvelun mukaan Bonnissa muka Rungen Rungen avulla tapahtunut vakoilurenkaan paljastus on CIA:n provokaatio USAn tiedustelupalvelun viime aikoina kärsimien menetysten ja takaiskujen peittämiseksi.**

Itä-Berliinissä julkisuuteen annetun aineiston mukaan Länsi-Saksan ulkoministeriön vakoilupaljastuksen yhdeksi päätekijäksi mainittu naishenkilö, joka teki itsemurhan vankilassa ei suinkaan ollut idän superagentti. Häneen itsemurhansa menee CIA:n tilille. CIA:lla on ollut puolestaan jo vuosikausia omat agenttinsa Bonnin ulkoministeriössä, joita se on hankkinut mm. kiristämällä amerikkalaisten hallussa olevilla asiakirjoilla näiden henkilöiden menneisyydestä natsiaikana. Epämukaviksi ja hyödyttömiksi käyneet asiamiehet on raivattu häikäilemättä tieltä. Näin ovat selitettävissä mm. ne mystiset itsemurhat, joita Länsi-Saksan ulkoministeriössä on tapahtunut. Vuoden 1966 syyskuun ja 1967 elokuun välisenä aikana on kuusi ulkoministeriön korkeampaa virkamiestä tehnyt itsemurhan, kaksi heistä heittäytymällä ministeriön ikkunasta.

DDR:n turvallisuuspalvelu paljasti myös, millä tavoin CIA huoltaa DDR:ssa olevia agenttejaan. Länsi-Berliinin ylioppilaspalvelun, joka välittää tilapäistöitä opiskelijoille, tehtäväksi on annettu henkilöautojen kuljettaminen DDR:n halki Länsi-Saksan puolelle. CIA:n autoissa on ollut salainen kätköpaikka vakoilumateriaalia ja välineistöä varten. Asiasta täysin tietämätöntä opiskelijaa on kehotettu jollakin keksityllä verukkeella tietyllä moottoritien rastipaikalla, jotta DDR:n alueella toimiva agentti on voinut tyhjentää autossa olevan kätkön. Viimeksi tällainen huoltoauto napattiin kiinni 17 lokakuuta ja sen lastina oli erikoispatruunoita ja asiakirjoja. Autoa ajanut opiskelija päästettiin palaamaan takaisin Länsi-Berliiniin, koska kävi ilmi, ettei hänellä ollut aavistustakaaan tehtävänsä todellisesta luonteesta.

FYSIIKAN NOBEL-PALKINTO YDINREAKTIOIDEN TUTKIJOILLE

Tukholma. — Ruotsin tiedeakatemia on päättänyt antaa tämän vuoden fysiikan Nobel-palkinnon amerikkalaiselle professorille Albrecht Brethelle, joka työskentelee Cornellin yliopistossa Ithacassa. Palkinto on suuruudeltaan 320,000 kruunua.

Akatemian perusteluissa sanottiin, että palkinto annetaan professori Bethelle "hänen ansiostaan ydinreaktioiden tutkimuksessa, ja etenkin tähdissä tapahtuvaa energian syntyä koskevista havainnoista".

Kemian Nobel-palkinto on myönnetty yhdelle saksalaiselle ja kahdelle englantilaiselle tutkijalle. Puolet palkinnosta annettiin Manfred Eigenille Göttingenin Max-Planck-instituutista. Toisen puolen jakavat keskenään Ronald George Wreyford Norish Cambridgen fysikaalisen kemian laitoksesta ja George Porter Lontoossa toimivasta Royal Instituutionista.

Fysiikan Nobel-palkinnon saanut Bethe syntyi Strassburgissa vuonna 1906. Hänen 1920-luvulla Saksassa alkanut akateeminen uransa teoreettisen fysiikan alalla keskeytyi 1933, jolloin Hitlerin hallitus pakotti hänet lähtemään Saksasta. Sitä ennen hän teki tutkimustyötä Frankfurt am Mianin, Stuttgartin, Mynchenin ja Tybingenin yliopistoissa. Vietettyään kaksi vuotta Manchesterissa ja Britolissa Bethe muutti Cornellin yliopistoon, jossa hän on vuodesta 1937 hoitanut teoreettisen fysiikan professuuria. Vuodesta 1943 vuoteen 1946 hän toimi teoreettisen fysiikan osaston esimiehenä Los Alamosin atomintutkimuslaboratoriossa Uudessa Mexicossa, USA:ssa. Ansiostaan ydinfysiikan ja monen muunkin teoreettisen fysiikan alalla Bethelle myönnettiin vuonna 1961 Fermi-palkinto, jonka jakaa Yhdysvaltojen atomienergiakomissio. Ensimmäisen suuren ja uraauurtavan tutkimuksen joka käsitteli energian syntyä taivaankappaleissa, Bethe julkaisi vuonna 1938.

Kemian No-bel palkinnon saaneet palkittiin erittäin nopeita kemiallisia reaktioita koskeneista tutkimuksista, joissa käytettiin lyhytaikaisia energiasysäyksiä tasapainon häiritsemiseksi. Palkintosumma on 320,000 kruunua.

Eigen syntyi vuonna 1927, ja hän on opiskellut fysiikkaa ja fysikaalista kemiaa Göttingenin yliopistossa. Vuodesta 1953 hän on työskennellyt Max-Planck instituutissa Göötingenissä.

Norrish syntyi vuonna 1897 ja hän opiskeli vuosia 1916—1919 lukuun ottamatta Cambridgessa Englannissa. Vuonna 1925 hänet nimitettiin Emmanuel Collegen tutkijaksi. Vuodesta 1935 vuoteen 1965 Norish johti Cambridgen yliopiston fysikaalisen kemian osastoa, jossa hän toimii edelleen täysinpalvelleena professorina. Royal Societyn jäseneksi hänet nimitettiin vuonna 1936.

Porter, joka on syntynyt vuonna 1920, opiskeli ensin Leedsin yliopistossa, oli sodassa 1941—45 ja siirtyi sen jälkeen Cambridgeen. Hän kuului siellä, kuten Norrish, Emmanuel Collegeen. Vuosina 1952—1954 hän oli Norrishin johtaman fysikaalisen kemian laitoksen apulaisjohtajana. Vuonna 1955 hän muutti Sheffieldin yliopistoon, jossa hän oli ensin fysikaalisen kemian professori ja myöhemmin kemian erikoisprofessori. Vuodesta 1966 hän on toiminut Royal Instituutin johtajana ja kemian professorina.

RAUHANPALKINTOA EI JAETA

Oslo. — Norjan suurkäräjäin Nobelkomitea päätti olla jakamatta rauhanpalkintoa tänä vuonna.

Palkintosummasta sijoitetaan kolmasosa päärahastoon ja kaksi kolmannesta Nobel-komitean erikoisrahastoon. Nobelin rauhanpalkinto jaettiin edellisen kerran vuonna 1965. Silloin se annettiin YK:n lastenrahastolle, Uniceffille.

Reagan valmis sotaretkelle

New York. — Kalifornian kuvernööri Roneld Reagan, joka on yksi republikaanien presidenttiehdokkaista, sanoi Iowassa des Moineisissa pidetyssä lehdistötilaisuudessa että on aika ajatella virallista sodanjulistusta Pohjois-Vietnamille. Tämä antaisi hänen mielestään mahdollisuuden tehostaa mielenosoittajiin kohdistettuja rangaistustoimenpiteitä toisin sanoen soveltaa heihin lakeja, jotka koskevat sota-aikana vihollista auttavia henkilöitä.

Reaganin puhe on osoituksena siitä, että viimeaikaiset joukkoesiintymiset jotka ovat saaneet Yhdysvaltain historiassa ennennäkemättömät mittasuhteet, ovat herättäneet vakavaa huolestumista sekä hallituksessa että sotakiihkoisissa piireissä.

SOTAA VASTAAN

Washington. — Vietnamin sotaa vastustavien amerikkalaisten määrä on lähes kaksinkertaistunut kahdessa vuodessa, ilmenee Washingtonissa julkaistusta mielipidetutkimuksesta.

46 prosenttia haastatelluista piti erehdyksenä amerikkalaisten osallistumista Vietnamin sotaan. 44 prosenttia hyväksyi amerikkalaisten osallistumisen, kun taas kymmenen prosenttia ei osannut määrittää kantaaansa. Elokuussa 1964 tehty tutkimus osoitti 61 prosentin hyväksyvän sodan ja vain 24 prosentin vastustavan sitä.

Armeija valvoo Kiinan kouluja

Moskova. — Pekingin radio ilmoitti että Kiinan kouluihin, jotka nyt vihdoin ovat avattu, asetetaan sotilaita auttamaan koululaisia "suurten vallan kumousneuvostojen" muodostamisessa. Kansan Päivälehden artikkelissa lokakuun 21 päivänä sanottiin, että opettajien ja koulujen johtajien enemmistö kuuluu revisionistien joukkoon. Nyt kuitenkin on päätetty, että osa opettajista saa palata kouluihin armeijan valvonnassa.

Kansan Päivälehden mukaan on armeija jo usean kuukauden ajan valvonut oppilaitoksia ja saattanut yli 30 Pekingin keskikouluista järjestykseen.

Pekingin radiossa kerrottiin Kianganshanin koulusta, jossa uuden opetussuunnitelman mukaan käytetään 30 prosenttia oppiajasta Mao Tse-tungin teosten tutkimiseeen ja 40 prosenttia kritiikkitunteihin. Jäljelle jäävä 30 prosenttia oppiajasta kuuluu fyysisten harjoitusten ja varsinaisten oppiaineiden parissa.

Maon vastustajien vainot jatkuvat, vaikka tilanne lienee yleensä jonkin verran rauhoittunut. Sanomalehti Shansi Jih Pao kertoi lokakuun 19. päivän numerossaan, että Taijuanissa langetettiin lokakuun 18. päivänä tuomiot 18:lle "vastavallankumoukselliselle" ja "poliittiselle rikolliselle". Kolme neljästä langetetusta kuolemantuomiosta pantiin heti täytäntöön:

HENKILÖKOHTAINEN
JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät
Lännen numero jouluk. 12 pnä
Itä-Canadan joulukuun 14 pnä

Teillä on erinomainen tilaisuus lähettää Vapauden välityksellä joulu- ja uuden vuoden tervehdyksenne ystävillenne ja tuttavillenne kautta maan.
Te voitte valita henkilökohtaisen, erikoiskehyksessä olevan tervehdyksen, joita on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia, kirjoittamalla nimenne ja osoitteenne valitsemaanne tervehdysmalliin. Lähettäkää se maksun kanssa Vapauden konttoriin tai antakaa paikkakuntanne asiamiehelle.

HYVÄÄ JOULUA
JA ONNEA
UUDELLE VUODELLE
toivotamme kaikille
tovereillemme ja ystävillemme!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta $5.00

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA
toivotamme kaikille
ystävillemme!
(Nimi)
(Osoite)
Hinta $3.00

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ont.

JOULU- JA UUDEN VUODEN TERVEHDYKSENNE
VAPAUDEN JOULUNUMEROIHIN
jotka ilmestyvät seuraavasti: lännen numero jouluk. 12 p. ja Itä-Canadan numero jouluk. 14 pnä

Teillä on mainio tilaisuus VAPAUDEN joulunumerojen palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA ystävillenne ja tuttavillenne kautta Canadan. Tavallisten tervehdysten hinnat vaihtelevat 50 sentistä dollariin.
Erikoisesti suosittelemme kehyksessä julkaistavaa HENKILÖKOHTAISTA JOULU- ja UUDENVUODEN TRVEHDYSTÄ, joista julkaisemme malleja lehden tällä sivulla.
Niitä on $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00 hintaisia.
Kaikkien tervehdysten tulee olla lehtemme konttorissa viimeistään joulukuun 5 päivään mennessä.

KERÄÄJÄN NIMI ....

PAIKKAKUNTA ....

KIRJOITTAKAA NIMENNE HYVIN SELVÄSTI

NIMI	$	¢

Ruoka-erikoisuuksia

"Pork Chops" 69c lb., pekoni 4 lbs. $1, makkarat 39c lb., sian kintut 25c lb., weiner-makkarat 3 lbs. $1, lapa "steakit" 59c lb., lohi 75c lb., patapaistit 49c lb., Heinzin sopat 10 kannua $1, kahvi 69c lb., riisi 5 lbs. 79c, tuoretta leipää 5 luffaa $1.

SPRINGER PARK FARMS
Elm St. West, CPRn ylik. vieressä

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

KAUNIITA
KUKKIA
KUKKAKIMPPUJA
KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED
FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
S U D B U R Y

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTAVAROITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston johtokunnan kokous on Finnish-haalilla sunnuntaina, marraskuun 5 pnä heti Vapauden 50-vuotisjuhlan päätyttyä.

CSJn Sudburyn osaston yleinen kokous on Finnish-haalilla tiistaina, marraskuun 7 pnä klo 7 illalla.

Vapauden 50-vuotisjuhla Finnish haalilla sunnuntaina, marraskuun 5 pnä. Kalkkunapäivällinen kello 2 ip. ja välittömästi sen jälkeen hyvä konserttiohjelma. Tervetuloa.

Vapaus-kustannusyhtiön johtokunnan kokous maanantaina, marraskuu 6 pnä kello 7.30 illalla liikkeen konttorissa.

Kuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin, kello 7.30 ill.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

Päivällinen klo 2 ip. sunnuntaina 5 pnä

Joko olette ostaneet lipun Vapauden 50-vuotisjuhlaan, tai oikeammin kalkkunapäivällisille? Jos minä olisin tiennyt, että se on niin komea — vallan kullanväriselle paperillekin painettu — niin olisin ostanut sen jo aikoja sitten ja pitänyt vallan rintapielessäni, että muutkin näkevät kuinka komeita painotuotteita tässä talossa osataan tehdä . . . Siitä olen myös varma, että kalkkunapaisti ja muut herkut ovat ennenkuulumattoman hyvää ja ohjelma vertaansa vailla, mutta sitä olen itsekseni surrut, että tämä juhlalippu on annettava pois . . . Tai ehkä se annetaan pitää muistona? En ole kysynyt sitä, sillä parhaan vastauksen saa tulemalla haalille ennen kello kahta, päivällinen alkaa tasan kahdelta. — ?

Nikolai Känsälä kuoli torstaina

Sudburyn ympäristössä 40 vuotta asunut Nikolai Känsälä kuoli Sudbury Memorial sairaalassa torstaina, marraskuun 2 pnä 1967.

Hän oli syntynyt Kaustisissa Suomessa ja ollut avioliitossa Maija Luoman kanssa, joka kuoli vuonna 1931. Känsälä oli kuollessaan 85:llä ikävuodellaan ja asui viimeksi Sudburyn vanhainkodissa.

Vainajaa suremaan jäi yksi poika Erkki Sudburyssa ja viisi lastenlasta sekä 7 lastenlastenlasta.

Hautaustoimitus on Lougheedin hautauskappelissa lauantaina marrask. 4 pnä kello 11 ap. ja lasketaan haudanlepoon Park Lawn hautausmaahan.

Robin McArthur uudessa toimessa

Nuori aktiivinen unionisti, Mine Mill union osasto 598 presidentin virkaa kolme vuotta hoitanut 26-vuotias Robin McArthur on liittynyt uudelleen muodostettuun Retail, Wholesale and Department Store-unioon ja tulee toimimaan mainitun union järjestäjänä ja edustajana.

McArthur liittyi 16 vuotiaana Sudburyn ja ympäristön yleisten töiden unioon osasto 902 (M-M). Hän oli silloin Neelon-Garson kunnan yleisten töiden osaston palveluksessa ojan kaivajana. Tämä union osasto on hiljattain liittynyt RWDS unioon, joka kuuluu AFL CIO-CLCn alaisuuteen.

Canadalaisia NL:n 50-vuotisjuhlassa

Toronto. — Tim Buck, Canadan kommunistisen puolueen kansallinen puheenjohtaja, Bruce Magnuson puoluejohtaja Ontariosta, Sam Walsh Quebecista ja puolueen kansallinen johtaja William Kashtan lähtivät keskiviikkona Moskovaan osallistuakseen Neuvostoliiton 50-vuosipäivän juhliin Moskovassa. Heihin liittyy Moskovassa Canadian Tribune lehden toimittaja Rae Murphy, joka on ollut vierailemassa Pohjois-Vietnamissa.

Kalasaalit lisääntyneet

Rooma. — Maailman kalansaalis lisääntyi viime vuonna noin 6-pros. verrattuna vuoden 1965 kalasaaliiseen, tiedoittaa YKn Ruoka- ja maatalousjärjestö.

Kalasaaliin kasvuun vaikutti etupäässä Peru, Japani, Kiina ja Neuvostoliitto.

Elämä v. 2001

Kukaan tuskin osaa täsmälleen sanoa, millaista on ihmisen elämä ensi vuosisadan alkaessa, mutta eräät amerikkalaiset tiedemiehet yrittivät vastata kysymykseen äskettäin San Diegossa Kaliforniassa pidetyssä kokouksessa.

Jerome Wiesnerin, kuulun Massachusettsin teknologian instituutin professorin ja Kennedyn entisen tieteellisen neuvonantajan olettamuksen mukaan vuoden 2001 kaupungit levittäytyvät rihmamaisina muodostumina erikoisnopeiden moottoriteiden varsilla. Autojen aiheuttama ilman saastuttaminen on ratkaistu käyttämällä sähköä liikkeellepanevana voimana.

USA:n UNESCO-toimikunnan puheenjohtaja, prof. Thomas Malone päätteli, etteivät vuoden 2001 autot paljonkaan muistuttaisi nykyisiä, sillä ne on todennäköisesti suunniteltu turvallisuusnäkökohdista lähtien. "Luultavasti autoilijat joutuvat myös luopumaan osasta vapauttaan, sillä reitin määräävät ulkoiset turvallisuuslaitteet", arveli prof. Malone.

Jotkut muut puhujat esittivät hyvin optimistisia ennakointeja maapallon kyvystä ravita ihmiskunta, joka 21. vuosisadan alkuun päästäessä on todennäköisesti miltei kaksinkertainen nykyiseen verrattuna. Suurimmat ravinnontuotannon mahdollisuudet näyttävät avautuvan käyttämällä hyödyksi valtameriä ja vielä viljelykseen saattamattomia alueita.

Työajan arveltiin lyhenevän kolmeen päivään viikossa ja kotitaloustyön suuresti helpottuvan erilaisten elektronilaitteiden avulla.

— Sitähän mie jotta siinähä seun, sano luotsi kun laivan kivelle ajo.
— Rääkkylä.

BROWN LUISTELEE TAAS "HEIKOILLA JÄILLÄ"

Sanoi canadalaissyntyistä lehtikuningasta petkuttajaksi ja lehdistöä prostituoiduksi

Lontoo. — Lontoossa oli keskiviikkona laajakantoista spekulointia siitä, että Työväenpuolueen muodostaman hallituksen ulkoministeri George Brown tulee pian sivuutetuksi toimestaan sen vuoksi kun hän sanoi canadalaissyntyistä sanomalehtikuningasta, lordi Thompsonia petkuttajaksi, ja Britannian kansallisia sanomalehtiä enemmän "prostituoiduiksi koko maailmassa".

Toisaalta on kuitenkin annettu ymmärtää, että pääministeri Harold Wilson ei tule hetikohtaisesti suostumaan konservatiivien ja suurlehtien vaatimukseen mr. Brownin erottamiseksi.

Hänen sanotaan katsovan, että mr. Brownilla on vissi "vainu oikeista ajatuksista", mikä on punnittava erehdyksiä vastaan.

Kaikesta huolimatta otaksutaan, että 53-vuotias Brown tullaan lähikuukausien aikana kaikessa hiljaisuudessa sivuuttamaan toimestaan.

Viimeisin kuohahdus sai alkunsa Fleetin lordi Thompson vähemmän onnistuneesta vitsistä, kuten Evening Standard sanoi, illallistilaisuudessa, minkä ohjelman esittäjä tämä lehtikuninkas oli, ja mihin osallistui Yhdysvaltain noin 70 johtavaa teollisuusmiestä.

Lordi Thompson esitteli mr. Brownin viittaamalla mielikuvitukselliseen mr. Browniin, jolle on muka sanottu, että hän voi elää 100-vuotiaaksi, jos hän pysyy erossa viinistä, naisista ja tupakasta.

Mr. Brown, joka on lehdistön kautta saanut Romeon ja viinijuojan maineen, otti esittelyn henkilökohtaiseksi loukkaukseksi ja antoi samalla mitalla takaisin 73-vuotiaalle lehtikuninkaalle, syyttäen häntä petoksesta ja Neuvostoliiton etujen palvelemisesta sillä perusteella kun hän on antanut brittiläislehtiensä julkaista kuvauksia Neuvostoliiton agentiksi sanotusta Kim Philbystä.

Myöhemmin mr. Brown joutui kymmenisen minuuttia kestäneeseen väittelyyn sanomalehtien edustajain kanssa, esittäen tällöin käsityskantansa siitä, että brittiläislehdistö on sekaantunut enemmän "prostituutioon kuin minkään muun maan lehdistö".

Mr. Brownin jotkut avustajat selittivät, että lordi Thompson provosoi mr. Brownin. Jotkut heistä arvelevat mr. Brownin vaikuttaneen sen kun Thompsonin omistama Sunday Times julkaisi syyskuun 24 p. numerossa kuvan, missä Brown tanssii erään vaaleaverikön kanssa Queen Mary laivalla New Yorkissa järjestetyssä hyvästijättötilaisuudessa. Kuvan tekstissä sanottiin: "Mr. Brown tahdinnäyttäjänä'.

Hallituspuolue torjui opposition epäluottamuslauseet

Ottawa. — Valtionvarain hoitokunta (treasury board), jonka tehtävänä on hallituksen menojen hyväksyminen, joutui tiistaina opposition arvosteltavaksi.

Kipreän väittelyn jälkeen alahuoneen istunnossa äänestettiin kumoon opposition ehdotukset jotka olisivat:

1. Ottanut tuloministeri Bensonilta pois vuotuisen ministeripalkkion $17,000.
2. Vähentänyt valtoivarain hoitokunnan satunnaisten menojen määrärahan $45 miljoonasta viiteen miljoonaan dollariin.
3. Siirtänyt tilivuoden 1967—68 menoarvioiden harkitsemisen tuonnemmaksi.

Arvostelun pääkohteena oli se kun hallitus ei ole tehnyt mitään valtion toimenhaltijain eläkkeiden korottamiseksi eikä vähentänyt hallituksen menojen kokonaissummaa.

Stanley Knowles (NDP — Winnipeg North Centre) esitti ehdotuksen mr Bensonin palkan alentamiseksi "tyytymättömyydenosoituksena" siitä kun hallitus ei ole tehnyt mitään eläkekysymyksen suhteen. Tämän ehdotuksen hyväkyminen olisi tarkoittanut, että valtiovarain hoitokunnan presidentti mr Benson ei olisi saanut koko vuodelta lainkaan ministeripalkkiota. Hänelle olisi jäänyt kuitenkin vielä alahuoneen jäsenen vuosipalkkio $18,000.

Knowlesin ehdotus hyljättiin äänin 87—76. Satunnaismenoja varten varattujen varojen vähentämisehdotus äänestettiin kumoon äänin 88—73.

Poika tapettiin makeispussista

Portsmouth, Va. — Eräs 14-vuotias poika puukotettiin tiistai-iltana kuoliaaksi kun hän yritti varastaa "trick or treat" makeispussin. Poliisin kertoman mukaan James Earl Brown Jr. käveli osapuilleen samanikäisen pojan luo, kaappasi makeispussin ja juoksi pois.

Asianmukaisesti naamioitunut toinen poika juoksi perässä, saavutti makeispussin vieneen ja pisti häntä ilmeisesti jääpiikillä selkään, otti makeispussinsa ja juoksi pois paikalta.

Svetlana jakaa varoja emigranttijärjestölle

New York. — Josef Stalinin tytär Svetlana Allilujeva ilmoitti keskiviikkona lahjoittavansa yli 300,000 dollaria intialaisille, sveitsiläisille ja venäläisille emigranttijärjestöille tuloista, jotka hän on saanut äskettäin julkaisemastaan kirjasta "Kaksikymmentä kirjettä eräälle ystävälle". Lahjoitukset ovat haettavissa hyväntekeväisyys laitoksesta, jonka Svetlana perusti saapuessaan huhtikuussa Yhdysvaltoihin.

Svetlana lahjoittaa $50,000 ruhtinatar Aleksandra Tolstoin johtamalle Tolstoi säätiölle, joka tukee venäläistä kulttuuria ja emigrantteja. Säätiö toimii New Yorkissa.

TILATKAA VAPAUS

AINO JA JALMAR SALMINEN, Sault Ste. Marie, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin Vapauden ja Liekin hyväksi.

CSJ:n SAULT STE. MARIEN OSASTO, lahjoittaa $53.00 syntymäpäivälahjana Vapaudelle.

HELLA JA N. LAITINEN, Toronto, Ont., vastaavat E. Suksen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden ja Liekin tukemiseksi.

OLAVI LATVALA, Toronto, Ont. vastaa Tauno Niirasen haasteeseen lahjoittamalla $5.00 Vapauden kultavuoden rahastoon.

OIVA VESTERBACK, Waters Township, Ont. vastaa $2.00 Toivo Rannan haasteeseen.

EMIL LAAKSONEN, R. R. 1, Whitefish, Ont. vastaa Vilma ja Vili Vickmanin haasteeseen $5.00. Kiitos haasteesta Vilma ja Vili.

OLGA JA JUSSI WILJAMAA, Connaught, Ont. vastaavat $2.00 Risto Salmisen haasteeseen ja toivovat, että kaikki haasteen saaneet vastaisivat. Kiitos haasteesta Risto.

A. KUOPPALA, Lappe, Ont. vastaa $5.00 E. Edmanin haasteeseen. Kiitän Edmania haasteesta!

AINO VIRTA, Kirkland Lake, Ont. vastaa $2.00 Arne Sikolan haasteeseen ja kehoittaa kaikkia vastaamaan haasteensa.

B. MÄKI, Downsview, Ont., lahjoittaa $3.00 50-v. Vapaudelle.

Tässä katsauksessa	$ 184.50
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	6,964.27
	7,148.77
Liekin lahjoitukset	1,118.90
Yhteensä	$8,267.67

HYVÄÄ RUOKAA
Koko: 7¾" x 10½", käsittäen 534 sivua
351 valokuvaa — 16 herkullista värikuvataulua
HINTA SID. $13.50

HYVÄÄ RUOKAA on perustava opas nykykodin keittiöön. Sen reseptelhin sisältyy arkiruokia ja juhlaruokia, kansallisia ruokalajeja ja vieraiden maiden erikoisuuksia, ravitsevia kodin ruokia, nopeita pikkuherkkuja illanistujaisiin, dieettiruokia — sekä taloudellisia ruokia laihan kukkaron päiviksi.

HYVÄÄ RUOKAA on oikotie taitavaan ruoanlaittoon. Sen joka reseptissä opetetaan kädestä pitäen eräitä ruoanlaiton 'peruskikkoja'. Lihan, kalan sekä muiden ruoka-aineiden valinnassa ja käsittelyssä annetaan tehokas pikakurssi.

Se on oikea opas keittiöönne koko elämänne ajaksi!

TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
KEITTOKIRJA JOKA INNOSTAA NOPEAAN JA HERKULLISEEN RUOANLAITTOON
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO

Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.

VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME

233 Larch St. Sudbury

KIRJALLISHISTORIALLINEN TUTKIMUS TULENKANTAJISTA
Kerttu Saarenheimo:
TULENKANTAJAT
303 SIVUA — HINTA SID. $5.95
Ryhmän vaiheita ja kirjallisia teemoja 1920-luvulla
Runsas kuvitus

Tohtori Kerttu Saarenheimon teos on ensimmäinen yhteinen kirjallishistoriallinen tutkimus tulenkantajista. Esityksen runkona on ryhmän kehityksen kolmivaihejaottelu, jonka ryhmän perustaja Lauri Viljanen hahmotteli luonnehtiessaan kirjallisuutemme 1920-lukua Yleisradiossa järjestetyssä keskustelusarjassa. Ensin on Nuoren Voiman kausi, sitten suuren hurmion kausi ja lopuksi päädyttiin etsimään nykyaikaa. Näissä puitteissa kirjoittaja — Valtion humanistisen toimikunnan tutkija ja Turun Yliopiston dosentti — tarkastelee 20-luvun lyyristen aiheiden värikästä kaleidoskooppia, jossa heijastuu milloin kauhukuvitelmia ja lahoavien lehtien tuoksua, milloin raivoisaa elämännälkää, eksotiikkaa, satua tai koneromantiikkaa. Hoisen 20-luvun siirtä vyria virikkeitä tutkielssaan tri Saarenheimo laajentaa samalla näkökulmaa kirjailijoiden taitaansa ja harrastuksiinsa, ystävyyssuhteisiin ja hilpeään seurusteluun. Painamattomat lähteet, ennen kaikkea ryhmän jäsenten välinen kirjeenvaihto ja haastattelut ovat tuoneet esiin runsaasti ennen tuntematonta materiaalia. Keskeisiä hahmoja ovat Onni Halla, Yrjö Jylhä, Uuno Kailas, Arvi Kivimaa, P. Mustapää, Olavi Paavolainen, Ilmari Pimiä, Elina Vaara, Erkki ja Katri Vala, Mika Waltari ja Lauri Viljanen. Heidän lisäkseen tapaamme ryhmään väljemmin liittyneitä kirjailijoita, taiteilijoita ja kriitikoita.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Syyshoitoa huonekasveille

Helteisen, kauniin kesän jälkeen jokainen alkaa viettää enemmän aikaansa sisällä. Samalla herää halu kohennella kodin paikkoja, hankkia uusia verhoja tai uusia huonekasvien ryhmät aivan toisenlaisiksi. Tähän aikaan kasvien tietenkin tulisi olla kauneimmillaan. Käytännössä kuitenkin kasvit useinkin joutuvat viettämään kesänsä puolittain hoidon puutteessa, kun hoitajat ovat omilla kesälomillaan. Niinpä niissä onkin kohentamista näin syksyn tullen.

NÄKYYKÖ TUHOLAISIA?

Parasta on tarkastella jokaista kasvia erikseen, poistaa kaikki kellastuneet ja kuivuneet lehdet ja katsoa, näkyykö mitään tuholaisten merkkejä. Varsinkin hieman kuivuutta kärsineisiin kasveihin pesiytyy helposti punkkeja. Ne ovat niin pieniä, ettei niitä näe muuten kuin suurennuslasin avulla. Mutta jos lehtihangoissa näyttää olevan ohutta hämähäkin seittiä ja lehdet vähitellen kellastuvat ja varisevat, on kyseessä varmastikin punkki. Oikein tarkasti katsomalla näkee paljaalla silmälläkin lehtien alapinnalla aivan kuin vaaleata jauhoa. Erilaiset kirvat ovat myös yleisiä. Tavallisin on vihreä, pieni lehtikirva, joka mieluiten on nuorissa lehdissä ja versojen latvoissa. Kilpikirvoilla on suojanaan kova kilpi, jonka takia niitä on kovin vaikeata saada häviämään. Parhaiten pääsee niiden hävittämisessä tuloksiin, jos ennen myrkyttämistä pesee kasvit pehmeätä harjaa käyttäen.

Villakilpikarva taas on suojautunut pehmeän, valkoisen pumpulimaisen kerroksen sisään. Se pesiytyy mielellään lehtihankoihin ja muihinkin ahtaisiin paikkoihin. Sokeritauti, jota joskus kasveissa esiin tyy, on useimmiten villakilpikirvan aiheuttamaa. Ne näet ulostavat tahmeata, sokeripitoista nestettä, joka sitten näkyy pisaroina lehtien pinnoilla. Tähän eritteeseen pesiytyy helposti vielä nokikärmäsieni, joka vielä pilaa kasvien ulkonäköä paljon.

Sekä punkit että kirvat saadaan kätevästi hävitettyä puutarhasumutteella, joka saa kaupoista. Käyttöohje on luettava ennen kasvien käsittelyä, ja sitä on syytä myöskin noudattaa. Tavallisesti sumutus jouduttaan uusimaan 2—3 kertaa, ennenkin tuholaiset ovat kuolleet sukupuuttoon.

HUONOT KASVIT ARMOTTA POIS

Kesän aikana kovin huonoksi tulleet kasvit eivät hyvälläkään hoidolla helposti kohennu. Siksi onkin viisainta heittää ne armotta pois, jotta eivät pilaa ulkonäöllään koko huonekasviryhmää. Kauniita kasveja on hauska katsella, ne lisäävät omalla tavallaan kodin viihtyityyttä. Ruma, huononäköinen kasvi ei kohota hoitajan mielialaa eikä kaunistä kotia. Vanha tuttu sääntöhän onkin, että yksi kaunis kasvi on parempi kuin kymmenen huonosti hoidettua.

EHKÄPÄ TARVITAAN UUTTA

Tähän aikaan kauppapuutarhat ja kukkakaupat ovat tulvillaan kukkia. Myöskin huonekasvien valikoima on monipuolinen. ämän hetken kukkia ovat iloisen punaiset syklaamit ja matalat, tuuheat ruukkukrysanteemit ja kauniit syysbegoniat. Kauniisti kukkiva kasvi piristää koko kukkakunnan ja ilahduttaa jokaista perheenjäsentä.

KASTELUSSA ON OLTAVA TARKKANA

Ne kasvit, jotka parhaillaan ovat kukassa, tai aloittavat kukintansa, tarvitsevat runsaasti vettä. Niitä saakin kastella aivan päivittäin. Ei kuitenkaan niin paljon, että multa on jatkuvasti likomärkää ja vesi seisoo alustalla. Kohtuus kaikessa, multa pidetään vain tasaisen kosteana. Nyt kukkivat kasvit viihtyvät kuivassa huoneilmassa paljon paremmin, jos niiden ruukut on upotettu kosteaan alustaan, esim. laatikkoon, jonka täytteenä on kosteata kasvuturvetta. Tavallista alustavatia parempi on myös ruukkua aika paljon laajempi alusta, johon on pantu hiekkaa. Kun hiekka pidetään kosteana, pysyy multa ruukuissakin paljon tasaisemmin kosteana.

Viherkasvien kastelu on syksyllä aika vaikeaa. Liika märkyys aiheuttaa helposti laikkuja lehtiin, lehdet varisevat pois ja kasvit näyttävät muutenkin huonoilta. Parasta on aina ennen kastelua katsoa, että mullan pinta on ennättänyt vähän kuivahtaa. Erityisen helposti tulee kostuttua liikaa sellaisille kasveille, jotka on istutettu tiivispitoiseen ruukkuun. Niissähän multa pysyy paljon kauemmin kosteana kuin tavallisissa saviruukuissa.

Kaktuksia kastellaan vain silloin tällöin, ne eivät yleensä kuole kuivuuteen.

LANNOITUS

lopetetaan muilta kasveilta, paitsi niiltä jotka nyt kukkivat. Ne jaksavat paremmin avata kaikki nuppunsa, jos saavat mietoa lannoitetta käyttöohjeen mukaisesti.

Huolellisuutta metsässä

Metsästystapaturmat ovat viime viikkoina sävyttäneet päivälehtien onnettomuusuutistoa omalla karmealla tavallaan. Metsästäjäin taholla todetaan, että monissa tapauksisso on syynä ollut törkeä huolimattomuus aseen käsittelyssä tahi piittaamattomuus niistä ohjeista ja varoituksista, joita alan lehdistössä ja metsästäjien koulutustilaisuuksissa on vuosittain jatkuvasti annettu.

Kaikki metsästysaseet ovat yhtä vaarallisia huolimattomissa käsissä. Pienoiskivääri, haulikko tai hirvikivääri, kaikkien käytössä on oltava harkitseva ja maltillinen.

— Asetta ei saa ladata ennen kuin riistamailla.

— Patruunat on poistettava aseesta heti, kun otus on ammuttu ja sitä ryhdytään käsittelemään.

— Metsästyksen aikana, niin yksin kuin seurueessakin liikuttaessa, tulee aseen olla varmistettuna. Varmistin poistetaan vain laukauksen ajaksi.

— Otus on aina tunnistettava ennen laukausta. Epävarmoissa tapauksissa ei pidä ampua lainkaan.

— Kaikenkokoisia luodikoita käytettäessä on myös ampumasuunta tarkastettava. Luoti voi lentää kauas, muuttaa suuntaa, kimmota esteestä, ja tällöin osua vaarallisesti sopimattomaan kohteeseen.

Metsästämistä asutusten lähistöllä ja maantien tai rautatien tuntumassa on ainakin luodikoita käyttävien erämiesten visusti vältettävä. Aina tulee myös muistaa, että metsästäjä ei ole metsässä yksin, vaikka hän mielellään näin kuvittelee. Saloja samoaa tuhansia miehiä vuosittain. Jokainen liikkuu hiljaa ja varoen, etusormi herkkänä liipasimella, peukalo varmistimella. Malttia tarvitaan, jotta metsästys sujuu turvallisesti.

Liikalihavuus

Viimeksi on liikalihavuudesta puhunut professori Toivo Rautavaara, joka on todennut, että n.s. sivistystaudit eivät vaivaa lainkaan alkuasukkaita, jotka syövät vain noin puolet siitä mitä sivistyskansat. Näitä sivistystauteja hänen kertomansa mukaan ovat mm. syöpä ja verenpainetaudit. Istuva teollisuustyöläinenkin syö hänen mielestään liikaa, jos päivittäinen kaloria-annos on 3,000 ja varsinkin virkamiehelle sellainen muonamäärä on liikaa.

Ruokatavoista professori on myös puhunut. Hän huomauttaa, että tuore ravinto aterioilla pitäisi syödä ensimmäisenä eikä viimeisenä niin kuin usein tapahtuu. Siis hedelmillä ateria pitäisi aloittaa, tai ainakin toinen omenista pitäisi syödä aterian alle ja toinen vasta sen päälle. Tuore ravinto vaikuttaa lisäksi edullisesti suoliston bakteeristoon.

Alkoholi on saman miehen kertoman mukaan erittäin lihottavaa. Lihaksisto ei kykene ottamaan vastaan alkoholia, vaan kaikki sen käyttäminen jää maksan huoleksi, joka puolestaan ei muihin puuhiin joudakaan ryyppyaikana ja niin ravinto entistä tarkemmin muuttuu liiaksi rasvaksi kehoon.

Tuollaisten puheiden jälkeen ei kai enää sovi toivottaa kenellekään hyvää ruokahalua. Sairastuvat vielä sivistystauteihin.

* * *

Länsi-Saksa oli vuonna 1966 maailman eniten banaaneja syövä maa, ilmenee FAO:n tilastoista.

Eräässä artikkelissa FAO:n maatalous- ja taloustilastoja sisältävässä kuukausijulkaisussa sanottiin, että Länsi-Saksassa kulutettiin 10 kiloa henkeä kohti banaaneja vuodessa.

Koko Länsi-Euroopassa vastaava lukun oli 9 kiloa, sanottiin artikkelissa.